

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.12.2015
COM(2015) 625 final

2015/0281 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a
Consiliului privind combaterea terorismului**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Actele de terorism constituie una dintre cele mai grave încălcări ale valorilor universale ale demnității umane, libertății, egalității și solidarității, ale respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale și unul dintre cele mai serioase atentate la principiul democrației și la principiul statului de drept, principii pe care se întemeiază Uniunea Europeană. Este important să se dispună de instrumente adecvate pentru a proteja cetățenii UE și toate persoanele care trăiesc în UE și pentru a se combate astfel de încălcări în mod eficace și proporțional. Aceste instrumente trebuie să fie adecvate pentru a răspunde amenințărilor cu care se confruntă UE, menținând în același timp o societate în care prevalează pluralismul, nediscriminarea, toleranța, justiția, solidaritatea și egalitatea.

Amenințarea teroristă s-a amplificat și a evoluat în ultimii ani. În Agenda europeană privind securitatea¹, Comisia a identificat modernizarea cadrului UE pentru abordarea terorismului ca o prioritate și și-a făcut cunoscută intenția de a actualiza legislația existentă în materie de drept penal în acest domeniu pentru a răspunde acestor noi provocări. O propunere legislativă de revizuire a Deciziei-cadru privind combaterea terorismului a fost anunțată în programul de lucru al Comisiei pentru 2016², deoarece statele membre se confruntă din ce în ce mai des cu fenomenul unui număr tot mai mare de persoane care călătoresc în străinătate în scopuri teroriste și cu amenințarea pe care acestea o reprezintă la întoarcerea lor.

Aceste persoane sunt adesea denumite „luptători teroriști străini”. Deși fenomenul în sine nu este nou, amploarea și sfera persoanelor care călătoresc în zone de conflict, în special în Siria și Irak, pentru a lupta cu grupuri teroriste sau pentru a primi instruire de la acestea sunt fără precedent. Analiza din cel mai recent Raport al Europol privind situația și tendințele terorismului în UE (TE-SAT)³ a indicat faptul că amploarea actuală a fenomenului este în creștere: până la sfârșitul anului 2014, s-a estimat că în total peste 3 000 de persoane vor fi plecat din UE în zone de conflict, iar în prezent se estimează că se va ajunge la 5 000, în timp ce s-a raportat că în unele state membre numărul persoanelor care s-au întors a crescut. Statele membre au raportat că aceasta reprezintă o amenințare semnificativă la adresa securității.

După cum a subliniat Europol, „deși este posibil ca numai un mic contingent format din luptătorii care se întorc să se dedice efectuării de atacuri în UE, persoanele care au călătorit în zone de conflict vor continua să prezinte o amenințare sporită pentru toate statele membre ale UE. În plus față de legăturile lor, este posibil ca luptătorii care se întorc să fi dobândit experiență de luptă și operațională – în consecință, să fie capabili de atacuri multiple sau cu un impact mai mare –, și este probabil ca ei să servească drept modele pentru tinerii care gândesc la fel. Mai mult, cei care nu sunt implicați în planificarea atacurilor pot fi activi în schimb în ceea ce privește radicalizarea și recrutarea altor persoane, în activități de facilitare și în strângerea de fonduri.”

¹ COM(2015) 185 final din 28 aprilie 2015.

² COM(2015) 610 final din 27 octombrie 2015.

³ <https://www.europol.europa.eu/content/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2015>

Atacurile întreprinse pe teritoriul european în cursul anilor 2014 și 2015, culminând cu atacurile recente de la Paris din noaptea de 13 noiembrie 2015, arată în mod tragic că acest risc se poate materializa și, prin urmare, este necesar să se intensifice răspunsul la nivelul UE, prin adaptarea acestuia la amenințări. Deși investigațiile sunt încă în curs de desfășurare, informațiile deja disponibile demonstrează că luptători teroriști străini au fost implicați în cel puțin șase atacuri sau comploturi teroriste în 2015: teroriștii fie au călătorit direct în zone de conflict (de exemplu, Yemen, Siria), fie au fost inspirați sau direcționați să comită acte de terorism de către alte persoane aflate în prezent în Siria.

Deși majoritatea atacurilor efectuate începând din 2014 în UE au fost atacuri teroriste „individuale”, riscul unor atacuri cu moduri de operare mai sofisticate și de mai mare amploare (efectuate de mai multe persoane echipate cu explozivi și arme de foc) a fost demonstrat de atacurile teroriste din 13 noiembrie din Paris.

Deși luptătorii teroriști străini reprezintă sursa primară de îngrijorare, nu ar trebui subestimată amenințarea prezentată de teroriștii interni, atacatorii independenți radicalizați și călătorii teroriști „frustrați” (de exemplu, în urma confiscării pașaportului lor). În ultimele 12 luni, mai multe astfel de comploturi dejucate și atacuri au fost înregistrate în UE și în alte țări occidentale (de exemplu, SUA, Canada și Australia).

Dimensiunea transfrontalieră a amenințării teroriste nu se limitează la călătoria în zone de conflict din țări terțe. Teroriștii iau în considerare tehnici evazive pentru a nu da naștere la suspiciuni: ei circulă în cadrul UE și pot tranzita prin alte țări decât cele în care își au reședința sau ai căror resortisanți sunt cu scopul de a eluda controalele și supravegherea. În plus, atacurile recente comise în UE demonstrează că teroriștii călătoresc în alte state membre pentru a comite atacuri sau din motive logistice (de exemplu, finanțare, achiziționare de arme).

Grupurile teroriste au dat dovadă de competențe avansate în utilizarea internetului și a noilor tehnologii ale comunicațiilor cu scopul de a disemina propagandă, a interacționa cu eventuali recruți, a face schimb de cunoștințe, a planifica și a coordona operațiuni. Internetul și platformele sociale au oferit, în special, noi oportunități pentru grupurile radicale și teroriste să vizeze un public vulnerabil și, prin urmare, să faciliteze recrutarea și/sau autoradicalizarea.

Utilizarea de materiale de comunicare de înaltă calitate (reviste, materiale video) și o abordare descentralizată, facilitată de o rețea de conturi pe diverse platforme sociale, permit diseminarea rapidă a materialelor teroriste și radicale prin adaptarea constantă a utilizării tehnologiei informației. Internetul a devenit canalul principal utilizat de teroriști pentru a-și disemina propaganda, a emite amenințări publice, a glorifica acte teroriste îngrozitoare precum decapitățile și a-și asuma responsabilitatea pentru atacuri.

Normele actuale trebuie să fie aliniate luând în considerare amenințarea teroristă în schimbare cu care se confruntă Europa. Acestea includ dispoziții adecvate în materie de drept penal care abordează fenomenul luptătorilor teroriști străini și riscurile aferente călătoriei în țări terțe cu scopul implicării în activități teroriste, dar și amenințările sporite din partea infractorilor care rămân în Europa.

Sunt necesare dispoziții naționale în materie de drept penal mai coerente, cuprinzătoare și aliniate la nivelul UE pentru a se putea împiedica și urmări penal în mod eficace infracțiunile legate de luptători teroriști străini și a se răspunde în mod adecvat provocărilor sporite de natură practică și juridică de la nivel transfrontalier.

Decizia-cadru 2002/475/JAI⁴ deja incriminează anumite acte teroriste, inclusiv, în special, comiterea de acte teroriste, participarea la activitățile unui grup terorist, incluzând sprijinul financiar oferit respectivelor activități, instigarea publică, recrutarea și instruirea în scopuri teroriste, precum și norme privind complicitatea, instigarea și tentativa în materie de infracțiuni teroriste.

Cu toate acestea, Decizia-cadru 2002/475/JAI trebuie revizuită pentru a se pune în aplicare noi standarde și obligații internaționale asumate de UE și a se aborda într-un mod mai eficace evoluția amenințării teroriste, consolidând astfel securitatea UE și siguranța cetățenilor săi.

Victimele terorismului necesită protecție, sprijin și asistență care să răspundă nevoilor lor specifice. În special, ei ar trebui să beneficieze de acces imediat la servicii de sprijin profesionale și specializate care să asigure terapii fizice și psihosociale. În urma atacurilor teroriste, este esențial accesul la informații de încredere pentru victimele terorismului și despre victimele terorismului. Deoarece atacurile teroriste vizează grupuri mari de persoane, este posibil ca deseori victimele să fie din alte țări decât țara în care a avut loc atacul. Prin urmare, este esențială cooperarea transfrontalieră între autoritățile naționale competente pentru a se asigura că toate victimele terorismului sunt bine informate și primesc asistența necesară indiferent de locul în care trăiesc în Uniunea Europeană.

Directiva 2012/29/EU⁵ prevede un set de drepturi obligatorii pentru toate victimele criminalității, inclusiv drepturile la protecție, sprijin și asistență care iau în considerare nevoile individuale ale fiecărei victime a criminalității. Totuși, aceste dispoziții nu prevăd nicio măsură specifică pentru victimele terorismului. Adoptarea unor măsuri specifice care să răspundă mai exact nevoilor victimelor terorismului ar genera o valoare adăugată semnificativă. Norme concepute adecvat privind protecția, sprijinul și asistența victimelor terorismului ar trebui adăugate la procesul de vindecare a victimelor care au supraviețuit și a familiilor celor care au murit și, astfel, indirect, la procesul de vindecare al societăților în ansamblu.

- **Nevoia de a pune în aplicare standarde și obligații internaționale relevante și de a aborda evoluția amenințării teroriste**

Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU (RCSONU) 2178(2014) referitoare la amenințările la adresa păcii și securității internaționale provocate de acțiuni de terorism adoptată la 24 septembrie 2014 prevede un set vast de măsuri pentru combaterea fenomenului luptătorilor teroriști străini. În temeiul punctului operativ 6, statele membre ale ONU au obligația să se asigure că actele cu putere de lege și normele administrative interne prevăd infracțiuni grave suficiente pentru a urmări penal și a sancționa într-un mod corespunzător care reflectă gravitatea infracțiunii: a) deplasarea sau tentativa de deplasare într-o țară terță pentru a contribui la comiterea de acte teroriste sau pentru a instrui sau pentru a fi instruit; b) finanțarea unor astfel de deplasări și c) organizarea sau facilitarea unor astfel de deplasări.

⁴ Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului (JO L 164, 22.6.2002, p. 3). Modificată prin Decizia-cadru 2008/919/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 de modificare a Deciziei-cadru 2002/475/JAI privind combaterea terorismului (JO L 330, 9.12.2008, p. 31).

⁵ Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului din 15 martie 2001 (JO L 315, 14.11.2012, p. 37).

În Rezoluția sa 2178(2014), Consiliul de Securitate a reafirmat obligația tuturor statelor de a respecta legislația internațională privind drepturile omului în combaterea terorismului, subliniind că respectarea drepturilor omului și a statului de drept sunt esențiale pentru succesul eforturilor de combatere a terorismului. Consiliul de Securitate a remarcat că nerespectarea drepturilor omului și a altor obligații internaționale contribuie la sporirea radicalizării și promovează un sentiment de impunitate.

RCSONU 2178(2014) subliniază, de asemenea, nevoia ca statele să implice comunitățile și actorii neguvernamentali relevanți de la nivel local în elaborarea strategiilor de combatere a retoricii extremiste violente care poate incita la acte teroriste, de abordare a condițiilor care favorizează răspândirea extremismului violent, care poate favoriza terorismul, inclusiv prin responsabilizarea tinerilor, a familiilor, a femeilor, a liderilor din domeniul religios, cultural și al educației, precum și a tuturor celorlalte grupuri vizate ale societății civile, precum și de adoptare a unor abordări ajustate pentru combaterea recrutării în scopul unui astfel de extremism violent și pentru promovarea incluziunii și coeziunii sociale.

În plus, RCSONU 2249(2015) din 20 noiembrie 2015 îndeamnă statele membre să intensifice eforturile lor de oprire a fluxului de luptători teroriști străini către Irak și Siria și de combatere și suprimare a finanțării terorismului. În mod similar, de exemplu, RCSONU 2199(2015) reafirmă că *„toate statele trebuie să se asigure că orice persoană care participă la finanțarea, planificarea, pregătirea sau comiterea de acte teroriste sau la sprijinirea de acte teroriste este adusă în fața justiției și să se asigure că astfel de acte teroriste sunt considerate infracțiuni grave în cadrul actelor cu putere de lege și al normelor administrative interne și că pedeapsa reflectă în mod corespunzător gravitatea unor astfel de acte teroriste”* și subliniază că *„un astfel de sprijin poate fi oferit prin intermediul comerțului de petrol și de produse petroliere rafinate, de rafinării modulare și de materiale conexe cu ISIL, ANF și cu alte persoane, grupuri, întreprinderi și entități asociate cu Al-Qaida”*.

În urma negocierilor de la începutul anului 2015, a fost adoptat în mai 2015 un Protocol adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, prin care se pun în aplicare anumite dispoziții de drept penal din RCSONU 2178(2014) și, în special, din punctul operativ 6 al acestei rezoluții. Protocolul adițional completează Convenția Consiliului Europei, care prevede deja incriminarea anumitor infracțiuni teroriste. Ca urmare, Protocolul adițional prevede incriminarea următoarelor acte: participarea într-o asociație sau grupare în scopuri teroriste (articolul 2), primirea de instruire în scopuri teroriste (articolul 3), deplasarea în străinătate în scopuri teroriste sau tentativa de deplasare în străinătate în scopuri teroriste (articolul 4), furnizarea sau colectarea de fonduri pentru astfel de deplasări (articolul 5) și organizarea sau facilitarea unor astfel de deplasări (articolul 6). De asemenea, Protocolul adițional prevede ca părțile să consolideze schimbul de informații în timp util între acestea (articolul 7).

În mod similar cu RCSONU 2178(2014), Protocolul adițional reafirmă obligația fiecărei părți de a se asigura că punerea în aplicare a Protocolului adițional respectă obligațiile în materie de drepturi ale omului, în special dreptul la libertatea de circulație, la libertatea de exprimare, la libertatea de asociere și la libertatea religioasă, în conformitate cu prevederile din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, precum și alte obligații prevăzute în dreptul internațional. De asemenea, reamintește nevoia de a se asigura respectarea principiului proporționalității, în ceea ce privește scopurile legitime urmărite și caracterul lor necesar într-o societate democratică, precum și de a se exclude orice formă de arbitrar sau de tratament discriminatoriu sau rasist.

UE a semnat Protocolul adițional, precum și Convenția la 22 octombrie 2015.

Recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) emise în 2012 privind finanțarea terorismului și, în special, recomandarea privind incriminarea finanțării terorismului (Recomandarea nr. 5) prevăd că „țările ar trebui să incrimineze finanțarea terorismului în temeiul Convenției privind reprimarea finanțării terorismului și ar trebui să incrimineze nu numai finanțarea actelor teroriste, ci și finanțarea organizațiilor teroriste și a teroriștilor în sine, chiar în lipsa unei legături cu un act sau cu acte teroriste specifice”⁶.

Din cauza nevoii urgente de a aborda amenințarea impusă de luptătorii teroriști străini, GAFI a revizuit Nota interpretativă la Recomandarea nr. 5 privind infracțiunea de finanțare a terorismului pentru a include elementul relevant din RCONU 2178. Acesta clarifică faptul că Recomandarea nr. 5 prevede ca țările să incrimineze finanțarea deplasării persoanelor care călătoresc către un alt stat decât statul în care își au reședința sau ai cărui resortisanți sunt cu scopul de a comite, a planifica sau a pregăti acte teroriste sau a participa la acestea sau de a oferi instruire teroristă sau de a primi o astfel de instruire.

Decizia-cadru 2002/475/JAI incriminează anumite acte teroriste, inclusiv comiterea de acte teroriste, participarea la activitățile unui grup terorist, incluzând sprijinul financiar oferit respectivelor activități, precum și instigarea publică, recrutarea și instruirea în scopuri teroriste (aceste ultime trei infracțiuni pun în aplicare prevederile din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, CETS nr. 196). Cu toate acestea, Decizia-cadru 2002/475/JAI nu prevede în mod explicit incriminarea deplasării în țări terțe cu intenții teroriste și nici nu prevede în mod explicit incriminarea instruirii în scopuri teroriste, menționată în RCONU 2178(2014) și impusă prin Protocolul adițional. În plus, Decizia-cadru 2002/475/JAI prevede în prezent incriminarea finanțării terorismului numai în măsura în care finanțarea este furnizată unui grup terorist, dar, de exemplu, nu și în cazul în care finanțarea este furnizată în scopul oricărei infracțiuni legate de activități teroriste, incluzând recrutarea, instruirea sau deplasarea în străinătate în scopuri teroriste.

În concluziile sale din 13 octombrie 2014, Consiliul a solicitat Comisiei să analizeze modalități de remediere a posibilelor deficiențe ale Deciziei-cadru 2002/475/JAI, în special în lumina Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 2178(2014)⁷. În Declarația comună din urma Consiliului Justiție și Afaceri Interne de la Riga, miniștrii UE au convenit asupra importanței de a lua în considerare posibile măsuri legislative pentru a se ajunge la o înțelegere comună privind infracțiunile teroriste în lumina RCONU 2178(2014). De asemenea, în Rezoluția sa din 11 februarie 2015, Parlamentul European a subliniat nevoia de a se armoniza incriminarea infracțiunilor legate de luptători străini și de a se evita lacunele în urmărirea penală prin actualizarea Deciziei-cadru privind combaterea terorismului. Consiliul JAI din 20 noiembrie 2015 a salutat intenția Comisiei de a prezenta o propunere de directivă de actualizare a Deciziei-cadru privind combaterea terorismului înainte de sfârșitul anului 2015.

Pentru a se pune în aplicare obligațiile care decurg din Protocolul adițional, precum și Recomandarea relevantă a GAFI privind finanțarea terorismului, este necesar să se revizuiască Decizia-cadru 2002/475/JAI.

⁶ Pentru Recomandarea GAFI, precum și pentru nota interpretativă care o însoțește, a se consulta: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF_Recommendations.pdf

⁷ Documentul 14160/14 al Consiliului.

În plus față de modificările necesare pentru asigurarea conformității cu obligațiile și standardele internaționale, este necesar să se prevadă măsuri cuprinzătoare care să ia în considerare evoluția amenințării teroriste și nevoia de instrumente adecvate pentru a se facilita anchetarea și urmărirea penală a tuturor modurilor de operare teroriste relevante, evitându-se lacune semnificative ale răspunsului în materie de justiție penală.

În acest spirit, proiectul de directivă propune, de asemenea, să se incrimineze următoarele comportamente: tentativa de recrutare și instruire, deplasarea în străinătate cu scopul de a participa la activitățile unui grup terorist și finanțarea diverselor infracțiuni teroriste definite în proiectul de directivă.

În plus, având în vedere evoluția amenințării teroriste, care se adaugă la amenințarea reprezentată de luptătorii teroriști străini care se deplasează în țări terțe pentru a se implica în activități teroriste, propunerea prevede, de asemenea, incriminarea deplasării în orice țară, inclusiv în statele membre ale UE și inclusiv în țara al cărei resortisant este infractorul sau în țara în care acesta își are reședința.

În plus și în conformitate cu necesitatea de a acoperi diferite forme de sprijin pentru activitățile teroriste, inclusiv tranzacțiile comerciale și importul și exportul de bunuri destinate să sprijine comiterea de infracțiuni teroriste, propunerea conține o clarificare potrivit căreia orice astfel de sprijin material ar fi vizat de dispozițiile din directivă.

Propunerea îmbunătățește, de asemenea, dispozițiile existente privind complicitatea, instigarea și tentativa, precum și normele privind jurisdicția, asigurând coerența și aplicarea efectivă a dispozițiilor relevante și evitând lacunele.

În sfârșit, propunerea include dispoziții suplimentare privind măsuri de sprijin specifice pentru victimele terorismului.

În plus față de eliminarea lacunelor existente în materie de executare, consolidarea acquis-ului în domeniu va asigura simplificarea și accesibilitatea. Având în vedere domeniul de aplicare al măsurilor propuse și obiectivul de consolidare, o directivă a UE care înlocuiește actuala Decizie-cadru 2002/475/JAI este considerată ca fiind instrumentul cel mai adecvat.

• **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică**

Agenda europeană privind securitatea, făcând referire la evoluțiile la nivel internațional și european, angajează Comisia să revizuiască Decizia-cadru privind combaterea terorismului, instituind o înțelegere comună a infracțiunilor teroriste și, în special, a celor legate de luptători teroriști străini⁸.

În octombrie 2015, Comisia a subliniat, în programul său de lucru pentru 2016, că terorismul și radicalizarea necesită un răspuns din partea UE și a anunțat că va prezenta o propunere de revizuire a Deciziei-cadru privind combaterea terorismului pentru a se aborda fenomenul luptătorilor teroriști străini⁹.

Prezenta propunere de directivă privind combaterea terorismului, care pune în aplicare cerințele din Protocolul adițional, va deschide drumul spre încheierea Protocolului adițional și a convenției, pentru care vor fi prezentate prompt propuneri specifice.

⁸ COM(2015) 185 final din 28.4.2015.

⁹ COM(2015) 610 final din 27.10.2015.

Prezenta propunere face parte dintr-un efort mai larg care include, de asemenea, eforturi mai mari în ceea ce privește prevenirea radicalizării. Pentru a intensifica și a sprijini eforturile de prevenire a radicalizării care duce la extremismul violent și la terorism, Comisia a înființat Centrul de excelență RAN care sprijină o rețea largă de practicieni de la nivel local (Rețeaua UE pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare). Centrul RAN facilitează schimbul de bune practici și expertiză, consolidează cunoștințele și identifică și elaborează bune practici, orientări concrete și servicii de sprijin personalizate. Centrul contribuie la realizarea diferitelor acțiuni identificate în Comunicarea Comisiei intitulată „Prevenirea radicalizării către terorism și extremismul violent: consolidarea reacției UE”¹⁰.

Deja există o legislație a UE privind schimbul de informații între autoritățile naționale competente în domeniul securității și al combaterii terorismului, și anume Decizia-cadru 2006/960/JAI a Consiliului¹¹, Decizia 2008/615/JAI (Decizia Prüm)¹², vizând în special domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere, și Decizia 2005/671/JAI¹³. În mod similar cu articolul 7 din Protocolul adițional, această legislație prevede obligația ca statele membre să creeze puncte naționale de contact și să facă spontan schimb de informații în cazul în care există motive să se creadă că informațiile ar putea contribui la depistarea, prevenirea sau cercetarea infracțiunilor teroriste.

- **Coerența cu celelalte politici ale Uniunii**

Fenomenul luptătorilor teroriști străini demonstrează în mod clar importanța politicii externe și de securitate comune pentru securitatea internă a Uniunii. ÎR/VP și Comisia au prezentat o Comunicare comună la 6 februarie 2015 intitulată „Elemente referitoare la o strategie regională a UE pentru Siria și Irak, precum și pentru amenințarea reprezentată de Da'esh”¹⁴, care vizează oprirea fluxului de luptători străini către Siria/Irak și a fondurilor pentru Da'esh, precum și consolidarea capacității de punere în aplicare a RCSONU 2178(2014) și combaterea finanțării terorismului.

Prezenta propunere completează regimul UE privind înghețarea activelor organizațiilor și persoanelor teroriste străine. Acesta este prevăzut, pe de o parte, în Regulamentul (CE) nr. 881/2002 al Consiliului de punere în aplicare a desemnărilor CSONU de persoane și entități care au legătură cu Al-Qaida (RCSONU 1267 și 1390) și, pe de altă parte, în așa-numitele măsuri „autonome” ale UE în conformitate cu RCSONU 1373 care vizează alți teroriști și alte organizații care nu au legătură cu Al-Qaida.

Prezenta propunere completează măsurile preventive referitoare la finanțarea terorismului din Directiva 2015/849/UE.

De asemenea, prezenta propunere completează politica UE în domeniul drepturilor victimelor. În special, Directiva 2012/29/UE, care a intrat în vigoare în statele membre la 16 noiembrie 2015, prevede o serie de drepturi pentru toate victimele criminalității.

¹⁰ COM(2013) 941 final din 15.1.2014.

¹¹ Decizia-cadru 2006/960/JAI a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind simplificarea schimbului de informații și date operative între autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre ale Uniunii Europene (JO L 386, 29.12.2006, p. 89).

¹² Decizia 2008/615/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind intensificarea cooperării transfrontaliere (JO L 210, 6.8.2008, p. 1).

¹³ Decizia 2005/671/JAI a Consiliului privind schimbul de informații și cooperarea referitoare la infracțiunile de terorism (JO L 253, 29.9.2005, p. 22).

¹⁴ JOIN(2015) 2 final din 6.2.2015.

Directiva 2004/80/CE prevede că statele membre asigură despăgubirea victimelor actelor premeditate săvârșite prin violență, inclusiv în situații transfrontaliere. Prezenta propunere se bazează pe normele existente ale UE privind drepturile victimelor, fără a extinde însă domeniul de aplicare al acestora. În special, propunerea dezvoltă și aprofundează mai multe dispoziții din Directiva 2012/29/UE cu scopul de a oferi un sprijin specific pentru a aborda nevoile victimelor infracțiunilor teroriste.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Prezenta propunere înlocuiește Decizia-cadru 2002/475/JAI și urmărește să instituie o legislație actualizată la nivelul UE care să stabilească norme minime cu privire la definirea infracțiunilor teroriste, a infracțiunilor legate de un grup terorist sau de activități teroriste și a sancțiunilor aplicabile în acest domeniu. Terorismul este o infracțiune gravă cu o dimensiune transfrontalieră care rezultă din natura sa, impactul său și din necesitatea de a fi combătut pornind de la o bază comună.

Prin urmare, articolul 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) reprezintă temeiul juridic adecvat pentru prezenta propunere. Acest articol permite Parlamentului European și Consiliului să instituie normele minime necesare privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor prin intermediul unor directive adoptate în conformitate cu procedura legislativă ordinară.

Includerea unor dispoziții referitoare la drepturile victimelor necesită adăugarea dispoziției relevante ca temei juridic. Articolul 82 alineatul (2) din TFUE permite Parlamentului European și Consiliului, care acționează în conformitate cu procedura legislativă ordinară, să stabilească norme minime privind drepturile victimelor criminalității. Prin urmare, ar trebui adăugat ca temei juridic suplimentar articolul 82 alineatul (2) litera (c) din TFUE.

Atât articolul 83 alineatul (1) din TFUE, cât și articolul 82 alineatul (2) din TFUE prevăd aceeași procedură legislativă. Prin urmare, propunerea ar trebui să aibă la bază atât articolul 83 alineatul (1) din TFUE, cât și articolul 82 alineatul (2) din TFUE.

• Geometrie variabilă

Decizia-cadru 2002/475/JAI, care este în prezent în vigoare, se aplică tuturor statelor membre, cu excepția Regatului Unit, care, în conformitate cu articolul 10 alineatul (4) din Protocolul nr. 36 anexat la TUE și la TFUE, și-a exercitat dreptul de a opta pentru neaplicarea acestui cadru juridic cu efect de la 1 decembrie 2014.

În conformitate cu Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la tratate, Regatul Unit și Irlanda pot decide să ia parte la adoptarea prezentei propuneri. Regatul Unit și Irlanda au la dispoziție această opțiune și după adoptarea propunerii.

În temeiul Protocolului nr. 22 privind poziția Danemarcei, Danemarca nu participă la adoptarea de către Consiliu a măsurilor în temeiul titlului V din TFUE (cu excepția „măsurilor prin care se stabilesc țările terțe ai căror resortisanți trebuie să posede o viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre și a măsurilor privind instituirea unui model tip de viză”). Prin urmare, în conformitate cu normele în vigoare în prezent, Danemarca nu ia parte

la adoptarea prezentei propuneri și nu va avea obligații în temeiul acesteia. Decizia-cadru 2002/475/JAI, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2008/919/JAI, continuă să fie obligatorie pentru Danemarca și să se aplice acesteia.

- **Subsidiaritatea**

Acțiunea în spațiul de libertate, securitate și justiție intră într-un domeniu de competență partajată între UE și statele membre, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din TFUE. Prin urmare, principiul subsidiarității este aplicabil în temeiul articolului 5 alineatul (3) din TUE, în conformitate cu care Uniunea intervine numai dacă și în măsura în care obiectivele acțiunii preconizate nu pot fi realizate în mod satisfăcător de statele membre nici la nivel central, nici la nivel regional și local, dar datorită dimensiunilor și efectelor acțiunii preconizate, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii.

Fiind adoptate în temeiul capitolului VII din Carta Organizației Națiunilor Unite, cerințele prevăzute în RCSONU 2178(2014) sunt obligatorii pentru statele membre ale ONU. Statele membre ale UE au început deja revizuirea cadrului lor juridic corespunzător și, în unele cazuri, au adoptat noi măsuri pentru a se asigura respectarea Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU, în special în ceea ce privește cerințele referitoare la deplasările în străinătate în scopuri de terorism și comportamentul conex.

Protocolul adițional pune în aplicare partea din RCSONU 2178(2014) referitoare la incriminarea deplasărilor în străinătate în scopuri de terorism. Prin semnarea Protocolului adițional la 22 octombrie 2015, UE și-a exprimat dorința de a încheia Protocolul adițional în conformitate cu articolul 218 alineatul (6) din TFUE. Încheierea va necesita ca UE să includă standardele stabilite prin Protocolul adițional în dreptul Uniunii, care, așa cum s-a menționat mai sus, nu prevede în prezent incriminarea tuturor comportamentelor prevăzute în Protocolul adițional.

Punerea în aplicare a Protocolului adițional și a aspectelor relevante de drept penal din RCSONU 2178(2014) prin norme minime la nivelul UE și, în special, prin definiții comune suplimentare ale infracțiunilor, ținând cont de evoluția amenințărilor teroriste, ar evita orice lacune juridice care ar putea rezulta dintr-o abordare fragmentată și ar avea o valoare adăugată clară pentru îmbunătățirea securității UE și a siguranței cetățenilor UE și a persoanelor care locuiesc în UE. De asemenea, definițiile armonizate la nivelul UE ar facilita o înțelegere comună și un criteriu comun pentru schimbul transfrontalier de informații și cooperarea în materie polițienească și judiciară. În mod similar și după cum s-a subliniat în Agenda europeană privind securitatea, normele minime privind infracțiunile, în conformitate cu RCSONU 2178(2014) și Protocolul adițional, ar facilita, de asemenea, cooperarea cu țări terțe, oferind un criteriu comun atât în cadrul UE, cât și cu partenerii internaționali.

Un raționament similar se aplică includerii în legislația UE a recomandării GAFI privind incriminarea finanțării terorismului. Deși statele membre au deja obligația să respecte recomandarea GAFI și au adoptat în mare măsură măsurile necesare de punere în aplicare, extinderea infracțiunii de finanțare a terorismului, astfel cum este inclusă în prezent în articolul 2 din Decizia-cadru 2002/475/JAI la nivelul UE, garantează faptul că statele membre nu sunt supuse unor obligații juridice diferite și că diferențele în ceea ce privește domeniul de aplicare al infracțiunilor nu afectează schimbul de informații și cooperarea operațională la nivel transfrontalier.

În mod similar, dat fiind caracterul transfrontalier al amenințărilor teroriste, domeniul de aplicare al infracțiunilor, inclusiv al celor care nu sunt prevăzute în obligațiile și standardele internaționale, trebuie să fie aliniat în mod suficient pentru a fi cu adevărat eficace.

Aceste obiective nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre acționând individual, deoarece legislația aplicabilă doar la nivel național nu ar avea ca efect stabilirea unor norme minime privind definițiile și sancțiunile pentru infracțiunile teroriste aplicabile pe întreg teritoriul UE. În cazul în care cadrul juridic al Uniunii nu este conform cu Protocolul adițional, deși anumite state membre vor fi parte la acesta, rezultatul ar fi o eventuală divergență între obligațiile care le revin statelor membre în temeiul dreptului Uniunii și obligațiile acestora în temeiul dreptului internațional.

În consecință, un cadru juridic cuprinzător și suficient de omogen poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii. Prin urmare, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității.

- **Proportionalitatea**

În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană, noua propunere de directivă se limitează la ceea ce este necesar și proporțional, pe de o parte, pentru a se pune în aplicare obligațiile și standardele internaționale [în special în ceea ce privește incriminarea deplasărilor în altă țară în scopuri teroriste, pentru instruirea în scopuri teroriste, prevăzută în Protocolul adițional, și a finanțării terorismului, fără a se limita la activitățile unui grup terorist, ci extinsă la toate infracțiunile teroriste și la infracțiunile legate de teroriști, fără să fie necesar să existe o legătură cu un anumit act de terorism (în conformitate cu standardele GAFI)] și, pe de altă parte, pentru a se adapta infracțiunile teroriste existente la noile amenințări teroriste (de exemplu, cerința de incriminare a deplasărilor în scopuri teroriste și în interiorul UE).

Propunerea definește domeniul de aplicare al infracțiunilor în vederea includerii tuturor comportamentelor relevante, limitându-l totodată la ceea ce este necesar și proporțional.

- **Alegerea instrumentului**

În conformitate cu articolul 83 alineatul (1) din TFUE, instituirea unor norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domeniul formelor grave de criminalitate cu o dimensiune transfrontalieră, inclusiv al terorismului, nu poate fi realizată decât prin intermediul unei directive a Parlamentului European și a Consiliului, adoptată în conformitate cu procedura legislativă ordinară. Același lucru este valabil și în ceea ce privește instituirea unor norme minime în temeiul articolului 82 alineatul (2).

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX-POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Evaluări ex-post/verificări ale adecvării legislației existente**

Transpunerea în legislația națională a prevederilor relevante din Decizia-cadru 2002/475/JAI a făcut obiectul mai multor rapoarte de punere în aplicare¹⁵, incluzând raportul din

¹⁵ Rapoarte ale Comisiei în temeiul articolului 11 din Decizia-cadru a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului: COM(2004)409 final din 8 iunie 2004 și COM(2007) 681 final din 6 noiembrie 2007.

septembrie 2014 privind punerea în aplicare a modificărilor introduse prin Decizia-cadru 2008/919/JAI¹⁶.

În cadrul raportului de punere în aplicare s-a constatat, de asemenea, că mai multe state membre au prevăzut dispoziții suplimentare față de cerințele prevăzute în Decizia-cadru 2008/919/JAI, în special prin adoptarea unor dispoziții care incriminează faptul de a primi instruire în scopuri de terorism, ceea ce indică existența unui decalaj în materie de executare, precum și prin incriminarea tentativei într-o măsură care depășește cerințele prevăzute în această decizie-cadru.

Raportul de punere în aplicare pentru 2014 a fost susținut de un studiu extern care nu a vizat numai transpunerea de către statele membre ale UE a Deciziei-cadru 2008/919/JAI în legislația națională, ci a efectuat și o evaluare a punerii în aplicare a cadrului juridic adoptat de statele membre ale UE pentru a combate terorismul în practică. Studiul cuprindea o evaluare a modificărilor introduse în 2008, concluzionând că aceste schimbări au fost relevante și eficiente în raport cu obiectivele. O înțelegere comună a infracțiunilor legate de terorism, cum ar fi instigarea publică, recrutarea și instruirea în scopuri teroriste, a asigurat în special abordarea într-un mod mai eficient a cazurilor transfrontaliere. Mai exact, studiul a concluzionat că majoritatea părților interesate au considerat că noile infracțiuni le-au ajutat să abordeze etapele pregătitoare ale activităților teroriste. În general, modificările introduse în 2008 au fost considerate utile în ceea ce privește contribuirea la combaterea naturii schimbătoare a amenințărilor teroriste cu care se confruntă statele membre ale UE. Din punctul de vedere al asigurării respectării legii și din punct de vedere judiciar, studiul a concluzionat că acele cazuri legate de noile infracțiuni care implică mai mult de un stat membru ar putea fi gestionate mai eficient datorită unei abordări comune în ceea ce privește incriminarea infracțiunilor. În general, valoarea adăugată a Deciziei-cadru 2008/919/JAI a fost considerată ca fiind ridicată pentru statele membre ale UE care nu dispuneau deja de un cadru juridic specific pentru combaterea terorismului; pentru cele care dispuneau de un astfel de cadru, valoarea adăugată a constatat în consolidarea cadrului de cooperare cu alte state membre în ceea ce privește prevenirea etapelor pregătitoare ale unei acțiuni teroriste.

Eurojust a fost invitat să analizeze dacă infracțiunile existente în statele membre sunt suficiente pentru a aborda noi fenomene, cum ar fi în special fluxul de luptători teroriști străini către țări terțe. Evaluarea realizată de Eurojust a ridicat îndoieli cu privire la eficacitatea acestor măsuri, impunându-se o revizuire a cadrului juridic existent¹⁷.

- **Consultări cu părțile interesate**

În timpul negocierilor din cadrul Consiliului Europei referitoare la Protocolul adițional, proiecte de texte au fost puse la dispoziția publicului pentru observații. Au fost primite observații scrise din partea mai multor organizații de apărare a drepturilor fundamentale [*Amnesty International*, Comisia Internațională a Juriștilor (*International Commission of Jurists*) și Institutul pentru o Societate Deschisă (*Open Society*)]. Aceste observații au fost discutate între părțile aflate în proces de negociere și anumite propuneri au condus la modificări ale Protocolului adițional și ale raportului explicativ la acesta.

În general, observațiile au subliniat că sunt necesare garanții adecvate privind drepturile omului, o suficientă claritate juridică atât în ceea ce privește comportamentul incriminat

¹⁶ COM(2014) 554 final din 5.9.2014.

¹⁷ Documentul 15715/2/14 al Consiliului.

(*actus reus*), cât și intențiile incriminate (*mens rea*) și o clarificare a obligațiilor prevăzute în dreptul internațional umanitar.

Observațiile au fost incluse în Protocolul adițional, precum și în raportul explicativ în felul următor: Protocolul adițional subliniază necesitatea respectării drepturilor omului în preambul și în articolul 1 (referitor la obiectivul protocolului), iar un nou articol 8 este în întregime dedicat respectării drepturilor fundamentale. Aceste dispoziții sunt completate de explicații suplimentare în raportul explicativ (cu trimitere la alte instrumente internaționale, incluzând în mod explicit și Protocolul privind statutul refugiaților și Convenția cu privire la drepturile copilului).

- **Evaluarea impactului**

Având în vedere nevoia urgentă de a îmbunătăți cadrul UE pentru a spori securitatea în contextul recentelor atacuri teroriste, inclusiv prin integrarea obligațiilor și standardelor internaționale, această propunere este prezentată în mod excepțional fără a se efectua o evaluare a impactului.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea acestora**

Propunerea are ca obiectiv introducerea obligațiilor și standardelor internaționale în ordinea juridică a UE și actualizarea cadrului juridic pentru a se răspunde în mod corespunzător la evoluția amenințării teroriste. Stabilirea diverselor infracțiuni în articole separate (de exemplu, nu doar adăugând noile infracțiuni în paragrafe și liniuțe la actualul articol 3 din Decizia-cadru 2002/475/JAI) și explicațiile cu privire la condițiile generale aplicabile acestor infracțiuni (a se vedea, în special, dispozițiile cuprinse la titlul IV) facilitează înțelegerea domeniului de aplicare al infracțiunilor relevante. Acest lucru va ajuta statele membre la transpunerea și punerea în aplicare a dispozițiilor relevante. În plus, domeniul de aplicare al altor instrumente ale UE care fac referire la infracțiunile teroriste (cum ar fi, în special, instrumentele privind schimbul de informații și cooperarea la nivel transfrontalier) va fi, de asemenea, mai clar, fapt ce facilitează, la rândul său, aplicarea acestor dispoziții de către autoritățile relevante.

- **Drepturi fundamentale**

Uniunea Europeană se întemeiază pe valorile consacrate în articolul 2 din TUE și recunoaște drepturile, libertățile și principiile prevăzute în Carta drepturilor fundamentale, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din TUE. Securitatea și respectarea drepturilor fundamentale nu sunt obiective contradictorii, ci obiective de politică coerente și complementare¹⁸. Abordarea Uniunii se bazează pe valorile democratice comune ale societății noastre deschise, inclusiv statul de drept, și trebuie să respecte și să promoveze drepturile fundamentale, astfel cum sunt prevăzute în Carta drepturilor fundamentale, care reafirmă, cu respectarea competențelor și sarcinilor Comunității și ale Uniunii, precum și a principiului subsidiarității, drepturile care rezultă în special din tradițiile constituționale și din obligațiile internaționale comune statelor membre, inclusiv Tratatul privind Uniunea Europeană, tratatele comunitare, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și jurisprudența Curții de Justiție a Comunităților Europene și a Curții Europene a Drepturilor Omului. Toate măsurile menite să consolideze măsurile de

¹⁸ Articolul 6 din Carta drepturilor fundamentale și hotărârea Curții Europene de Justiție din 8 aprilie 2014 în cauzele conexe C-293/12 și C-594/12, punctul 42.

securitate trebuie să respecte principiile necesității, proporționalității și legalității, cu garanții adecvate care să asigure răspunderea și căile de atac judiciare¹⁹.

Măsurile propuse includ dispoziții juridice pentru a se răspunde în mod adecvat la evoluția amenințărilor teroriste. Aceste acțiuni contribuie la reducerea riscului de atacuri teroriste și la diminuarea posibilităților de radicalizare și recrutare. Deși aceste măsuri au ca obiectiv final protecția drepturilor fundamentale ale victimelor și ale victimelor potențiale, în special a dreptului la viață și a dreptului la integritate fizică și mentală, orice legislație în domeniul dreptului penal are în mod necesar un impact asupra exercitării drepturilor fundamentale în special de către persoanele suspectate, acuzate sau condamnate de săvârșirea unor infracțiuni teroriste sau a unor infracțiuni legate de un grup terorist sau de activități teroriste. Instituirea, implementarea și aplicarea incriminării trebuie să fie efectuate respectând pe deplin obligațiile în materie de drepturi fundamentale. Orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale face obiectul condițiilor stabilite la articolul 52 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale, și anume trebuie să respecte principiul proporționalității în raport cu obiectivul legitim de a îndeplini cu adevărat obiective de interes general recunoscute de Uniune sau nevoia protejării drepturilor și libertăților celorlalți, să fie prevăzută de lege și să respecte substanța acestor drepturi și libertăți.

În acest sens, trebuie să fie luată în considerare o varietate de drepturi și libertăți fundamentale consacrate în Carta drepturilor fundamentale. Drepturile care sunt relevante în mod special în ceea ce privește măsurile propuse includ, dar nu se limitează la drepturile cuprinse la titlul I din cartă privind demnitatea (articolul 1), dreptul la viață și la integritate al unei persoane (articolele 2 și 3), dreptul la libertate și la siguranță (articolul 6 din cartă), dreptul la respectarea vieții private și de familie (articolul 7 din cartă), protecția datelor cu caracter personal (articolul 8 din cartă), libertatea de gândire, de conștiință și de religie (articolul 10 din cartă), libertatea de exprimare și de informare (articolul 11 din cartă), libertatea de întrunire și de asociere (articolul 12 din cartă), dreptul de proprietate (articolul 17 din cartă), dreptul de azil și protecția în caz de strămutare, expulzare sau extradare (articolele 18 și 19 din cartă), interdicția generală de discriminare, inclusiv pe motive de rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură (articolul 21 din cartă), drepturile copilului (articolul 24 din cartă), libertatea de circulație și de ședere (articolul 45 din cartă), dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolul 47 din cartă), dreptul la prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare (articolul 48 din cartă), principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor (articolul 49 din cartă) și dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune (*ne bis in idem*, articolul 50 din cartă).

Toate măsurile adoptate de Uniune și de statele sale membre în ceea ce privește sancționarea infracțiunilor teroriste și a activităților legate de infracțiuni teroriste astfel cum sunt prevăzute în prezenta directivă, precum și stabilirea de sancțiuni de natură penală și de altă natură trebuie să respecte principiul legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare și ar trebui să excludă orice formă de arbitrar. În plus, măsurile trebuie să respecte interdicția generală de discriminare, inclusiv pe motive de rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, precum și să elimine orice formă de tratament

¹⁹ Articolul 52 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale; hotărârea Curții Europene de Justiție din 8 aprilie 2014, citată mai sus.

discriminatoriu sau rasist, printre altele, pentru a evita stigmatizarea oricărui grup sau oricărei comunități.

Drepturile fundamentale în general și principiul proporționalității sunt respectate prin limitarea domeniului infracțiunilor la ceea ce este necesar pentru a permite urmărirea penală eficientă a actelor care prezintă o amenințare la adresa securității. Acest lucru se reflectă în considerentele (a se vedea, de exemplu, considerentele 19 și 20).

Mai precis, noua infracțiune de deplasare în străinătate în scopuri teroriste poate limita dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre astfel cum este garantat în temeiul articolului 21 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în Directiva 2004/38/CE. Directiva 2004/38/CE permite măsuri de restricționare a liberei circulații pe motive de ordine publică și siguranță publică, inclusiv de prevenire a criminalității.

Datele persoanelor suspectate de săvârșirea infracțiunilor definite de prezenta directivă vor trebui să fie tratate în conformitate cu dreptul fundamental la protecția datelor cu caracter personal și cu legislația aplicabilă existentă. Propunerea de directivă nu implică nicio modificare a unui astfel de regim și, prin urmare, niciun impact asupra dreptului la viață privată și la protecția datelor.

Prezenta propunere nu aduce atingere responsabilităților care revin statelor membre pentru menținerea ordinii publice și pentru apărarea securității interne în conformitate cu articolul 72 din TFUE, potrivit căruia autoritățile statelor membre sunt ținute să își respecte obligațiile în materie de drepturile omului, astfel cum rezultă din legislația națională și constituții și din acordurile internaționale la care sunt semnate, în special cele care decurg din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale la care sunt părți toate statele membre.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Prezenta propunere nu are implicații imediate asupra bugetului Uniunii.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Punerea în aplicare a directivei va fi monitorizată de Comisie pe baza informațiilor furnizate de statele membre cu privire la măsurile luate pentru a pune în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma directivei.

După doi ani de la termenul-limită pentru punerea în aplicare a prezentei directive, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive.

După patru ani de la termenul-limită pentru punerea în aplicare a prezentei directive, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a impactului și a valorii adăugate a directivei, însoțit, dacă este necesar, de propuneri adecvate. În acest sens, Comisia va desfășura consultări cu statele membre și părțile interesate, în special Europol, Eurojust și Agenția pentru Drepturi Fundamentale. De asemenea, Comisia va ține seama de informațiile furnizate de statele membre în temeiul Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului.

- **Documente explicative**

Nu sunt considerate necesare documente explicative privind transpunerea.

- **Explicația detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Titlul I: Obiect și definiții

Articolul 1: Obiect – Această dispoziție definește scopul și domeniul de aplicare al proiectului de directivă, în special, faptul că aceasta stabilește norme minime privind infracțiuni teroriste, infracțiuni legate de un grup terorist și infracțiuni legate de activități teroriste, precum și măsuri specifice de protecție și asistență pentru victimele terorismului.

Articolul 2: Definiții – Această dispoziție prevede definiții pentru „fonduri” (în ceea ce privește infracțiunea de finanțare a terorismului, a se vedea articolul 11) în conformitate cu acquis-ul UE²⁰, „persoane juridice” (în ceea ce privește obligația de a stabili răspunderea persoanelor juridice, a se vedea articolul 19) și „grup terorist” [în ceea ce privește infracțiuni legate de un grup terorist, a se vedea articolul 4, definiție identică cu definiția prevăzută anterior la articolul 2 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/475/JAI].

Titlul II: Infracțiunile teroriste și infracțiunile legate de un grup terorist

Articolul 3: Infracțiunile teroriste – Această dispoziție definește infracțiuni care ar trebui să fie considerate drept infracțiuni teroriste în statele membre. Această dispoziție a fost prevăzută deja la articolul 1 din Decizia-cadru 2002/475/JAI și a rămas neschimbată de atunci. Obiectivul principal al acestei dispoziții-cheie este acela de a armoniza definiția infracțiunilor teroriste în toate statele membre prin introducerea unei calificări specifice și comune a anumitor fapte drept infracțiuni teroriste. Actele de terorism sunt infracțiuni grave care devin infracțiuni teroriste din cauza motivației autorului infracțiunii. Prin urmare, conceptul de infracțiuni teroriste este o combinație a două elemente: un element obiectiv, întrucât se referă la o listă de infracțiuni grave, astfel cum sunt definite prin trimitere la legislația națională, și un element subiectiv, deoarece aceste acte sunt considerate a fi infracțiuni teroriste atunci când sunt comise cu o anumită intenție.

Articolul 4: Infracțiunile legate de un grup terorist – Această dispoziție prevede obligația statelor membre de a incrimina conducerea activităților unui grup terorist sau participarea la acestea, având cunoștință de faptul că această participare va contribui la activitățile infracționale ale grupului terorist. Această dispoziție are ca scop garantarea faptului că conducerea unui grup terorist și participarea la activitățile acestuia sunt în sine considerate fapte penale independente și tratate ca infracțiunile teroriste. Aceasta exista deja în articolul 2 din Decizia-cadru 2002/475/JAI și nu a fost modificată de amendamentele din 2008. Adaptarea cadrului juridic actual la obligațiile internaționale (în special articolul 2 din Protocolul adițional) nu necesită o revizuire a acestui articol. Raportul explicativ la Protocolul adițional clarifică faptul că rămâne la latitudinea părților să definească grupul terorist.

²⁰ Definiție identică cu cea de la articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 al Consiliului din 27 decembrie 2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului (JO L 344, 28.12.2001, p. 70).

Titlul III – Infracțiuni legate de activități teroriste

Infracțiunile definite la acest titlu sunt foarte grave, deoarece acestea au potențialul de a conduce la comiterea de infracțiuni teroriste și de a permite teroriștilor și grupurilor teroriste să mențină și să își dezvolte în continuare activitățile infracționale. Deși aceste infracțiuni nu necesită ca o infracțiune teroristă să fie comisă, astfel cum se explică la articolul 15, ele includ, de asemenea, un element obiectiv, și anume un comportament și împrejurări definite în mod clar, și un element subiectiv, și anume intenția sau cunoștința autorului sau potențialului autor a faptului că comportamentul său are potențialul de a conduce la comiterea unei infracțiuni teroriste sau de a contribui la o infracțiune teroristă. Aceste elemente sunt dovedite în conformitate cu legislația națională a unui stat membru prin intermediul elementelor de probă prezentate unei instanțe sau unui tribunal independent pentru verificare, în conformitate cu procedurile penale specifice și aplicabile ale statului membru, cu dispozițiile relevante din acquis-ul UE privind drepturile procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, precum și cu garanțiile în vederea respectării pe deplin a dreptului fundamental la un proces echitabil, a prezumției de nevinovăție și a dreptului la apărare, astfel cum sunt consacrate în Carta drepturilor fundamentale.

Articolul 5: Instigare publică la comiterea de infracțiuni teroriste – Această infracțiune a fost instituită prin Decizia-cadru 2008/919/JAI [care introduce o nouă infracțiune la articolul 3 alineatul (1) litera (a)] în vederea punerii în aplicare a articolului 5 din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului.

În temeiul acestei dispoziții sunt considerate acte pasibile de pedeapsă, de exemplu, glorificarea atentatorilor sinucigași cu bombe, încurajarea de a adera la jihadul violent, invitații directe de a ucide necredincioși, justificarea terorismului sau difuzarea de mesaje sau imagini cu asasinat brutale ca mijloc de a dobândi publicitate pentru cauza teroriștilor sau de a-și dovedi puterea, atunci când un astfel de comportament creează riscul ca acte de terorism să fie comise și cu condiția ca mesajele să fie difuzate cu scopul de a promova activități teroriste (nu neapărat cele ale unei anumite organizații teroriste). Astfel de mesaje și de imagini pot, de asemenea, să le includă pe acelea care denigrează victimele terorismului, inclusiv familiile lor. De asemenea, dispozițiile au ca obiectiv să se asigure că este pasibilă de pedeapsă diseminarea prin internet a mesajelor care încurajează comiterea de infracțiuni teroriste sau care furnizează expertiză teroristă.

Articolul 6: Recrutare în scopuri teroriste – Această infracțiune a fost instituită prin Decizia-cadru 2008/919/JAI [care introduce o nouă infracțiune la articolul 3 alineatul (1) litera (b)] în vederea punerii în aplicare a articolului 6 din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului. Astfel cum se clarifică în nota explicativă la convenție, pedeapsa în conformitate cu această dispoziție „impune ca cel care recrutează să aibă intenția ca persoana sau persoanele pe care le recrutează să comită o infracțiune teroristă sau să contribuie la comiterea unei infracțiuni teroriste sau să adere la o asociație sau la un grup în acest scop, întrucât este lipsit de importanță dacă destinatarii solicitării participă efectiv la comiterea unei infracțiuni teroriste sau aderă la o asociație sau un grup în acest scop”. Această dispoziție are ca scop să ofere instrumente adecvate în materie de justiție penală pentru a opri activitățile de recrutare pe scară largă de către persoane fizice sau rețele de recrutare.

Articolul 7: Instruire în scopuri teroriste – Această infracțiune a fost instituită prin Decizia-cadru 2008/919/JAI [care introduce o nouă infracțiune la articolul 3 alineatul (1) litera (c)] în vederea punerii în aplicare a articolului 7 din Convenția Consiliului Europei

privind prevenirea terorismului. Includerea sa a avut ca scop să se cuprindă diseminarea de instrucțiuni și de manuale (online) de instruire sau de planificare a atacurilor și, mai exact, diseminarea (prin internet) de informații privind mijloacele și metodele teroriste, care funcționează astfel ca o „tabără virtuală de instruire”. Deși s-a pus un accent deosebit pe utilizarea internetului, sfera instruirii în scopuri teroriste nu se limitează la furnizarea de instrucțiuni prin internet, ci cuprinde și formarea mai tradițională.

Noi infracțiuni prin care se pune în aplicare Protocolul adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului – Infracțiunile care constau în primirea de instruire în scopuri teroriste, deplasarea în străinătate în scopuri teroriste și organizarea sau facilitarea altfel a deplasărilor în străinătate în scopuri teroriste sunt introduse pentru a se pune în aplicare Protocolul adițional. Unele dintre explicațiile de mai jos se bazează pe raportul explicativ la Protocolul adițional.

Articolul 8: Primirea de instruire – Propunerea vizează nu numai furnizarea de instruire în scopuri de terorism (deja conținută în Decizia-cadru 2008/919/JAI), dar și primirea unei astfel de instruirii și facilitarea beneficiarului să efectueze sau să contribuie la comiterea unor infracțiuni teroriste.

Această dispoziție pune în aplicare articolul 3 din Protocolul adițional. Aceasta va oferi autorităților de aplicare a legii și procurorilor instrumente suplimentare pentru a aborda amenințările rezultate de la potențiali autori, inclusiv de la cei care în final acționează pe cont propriu, oferindu-le posibilitatea de a cerceta și de a urmări în instanță activitățile de instruire care au potențialul de a conduce la comiterea infracțiuni teroriste. Primirea de instruire în scopuri teroriste se poate desfășura în persoană, de exemplu, prin participarea la o tabără de instruire condusă de o asociație sau de un grup terorist sau prin diverse mijloace electronice, inclusiv prin intermediul internetului. Cu toate acestea, simplul fapt de a vizita site-uri web care conțin informații sau de a primi comunicări, care ar putea fi utilizate pentru instruire în scopuri teroriste, nu este suficient pentru a săvârși infracțiunea de primire de instruire în scopuri teroriste. În mod normal, autorul infracțiunii trebuie să ia parte în mod activ la instruire. Cu toate acestea, statele membre pot alege să incrimineze forme de „studiu individual” în dreptul lor intern.

În plus, scopul primirii de instruire în scopuri teroriste trebuie să fie efectuarea sau contribuirea la comiterea unei infracțiuni teroriste, astfel cum este definită la articolul 3, iar autorul trebuie să aibă intenția de a realiza această acțiune. De asemenea, prin participarea la activități în mod normal licite, precum participarea la un curs universitar de chimie, lecții de zbor sau primirea de instruire militară oferită de un stat, se poate considera că se comite în mod ilegal infracțiunea de primire de instruire în scopuri teroriste, în cazul în care se poate demonstra că persoana care primește instruirea are intenția infracțională prevăzută de a utiliza instruirea astfel dobândită pentru a comite o infracțiune teroristă.

Articolul 9: Deplasare în străinătate în scopuri teroriste – Această infracțiune vizează în principal fenomenul luptătorilor teroriști străini prin incriminarea deplasărilor în altă țară în scopuri teroriste. Articolul 9 este conceput să pună în aplicare articolul 4 din Protocolul adițional.

Scopul acestei dispoziții este să prevadă obligația unui stat membru de a incrimina actul de deplasare în altă țară, în cazul în care se poate demonstra că scopul vizat al deplasării este de a comite infracțiuni teroriste sau de a contribui sau a participa la infracțiuni teroriste, astfel cum

sunt definite la articolul 3, sau de a oferi sau de a primi instruire în scopuri teroriste, astfel cum este definită la articolele 7 și 8. În plus față de cerințele prevăzute în Protocolul adițional, această dispoziție include, de asemenea, deplasarea în scopul participării la activitățile unui grup terorist, astfel cum este definit la articolul 4. Incriminarea deplasărilor în acest scop este la fel de importantă pentru a aborda amenințările reprezentate de luptătorii teroriști străini și va oferi anchetatorilor și procurorilor instrumentele necesare pentru a urmări penal în mod eficace diferitele scopuri și activități pe care le urmăresc luptătorii teroriști străini.

Dispoziția se referă atât la deplasarea în țări terțe, cât și în state membre ale UE, inclusiv în cele în care autorul infracțiunii își are reședința sau ale cărui resortisant este. Deplasarea către statul de destinație poate fi directă sau prin tranzitarea altor state de pe traseu.

În temeiul directivei, toate persoanele care se deplasează în altă țară vor putea fi eventual afectate de dispozițiile privind incriminarea actului de deplasare în străinătate în scopuri teroriste. Gravitatea amenințării reprezentate de luptătorii teroriști străini justifică un răspuns solid care, pe de altă parte, ar trebui să respecte pe deplin drepturile și libertățile fundamentale, precum și statul de drept. Articolul 9 se referă numai la incriminarea actului de deplasare în condiții foarte speciale și cu o anumită intenție în ceea ce privește scopul deplasării.

Articolul 10: Organizarea sau facilitarea altfel a deplasărilor în străinătate în scopuri teroriste – Această dispoziție pune în aplicare articolul 6 din Protocolul adițional și prevede obligația statelor membre de a incrimina conduita care permite deplasările în scopuri teroriste, cum ar fi actele de organizare sau facilitare a unor astfel de deplasări. Termenul „organizare” acoperă o gamă variată de conduite referitoare la aspectele practice legate de deplasări, cum ar fi achiziționarea de bilete și planificarea itinerariilor. Termenul „facilitare” este utilizat pentru a acoperi orice altă conduită decât cele vizate de termenul „organizare” prin care se oferă asistență persoanei care se deplasează pentru a ajunge la destinație. Cu titlu de exemplu, ar putea fi menționat actul de acordare de asistență persoanei care se deplasează pentru a trece ilegal o frontieră. În plus față de faptul de a acționa în mod intenționat, autorul trebuie să aibă cunoștință de faptul că asistența este acordată în scopuri teroriste.

Articolul 11: Finanțarea terorismului – Această dispoziție prevede obligația statelor membre de a incrimina furnizarea de fonduri care sunt utilizate pentru comiterea de infracțiuni teroriste și de infracțiuni legate de grupuri teroriste sau de activități teroriste. Definiția este conformă cu definiția finanțării terorismului din Directiva 2015/849/UE, care acoperă finanțarea tuturor infracțiunilor astfel cum sunt definite la articolele 1 și 4 din Decizia-cadru 2002/475/JAI, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2008/919/JAI. Conceptul de fonduri este definit la articolul 2 din propunerea de directivă.

În plus, prin includerea finanțării deplasărilor în străinătate în scopuri teroriste (o infracțiune care nu era cuprinsă anterior în Decizia-cadru 2002/475/JAI) se pune în aplicare articolul 5 din Protocolul adițional, precum și Recomandarea nr. 5 a GAFI (deoarece acest lucru a fost clarificat prin modificarea adoptată recent la nota interpretativă la Recomandarea nr. 5). În temeiul articolului 15, nu este necesar ca infracțiunea să fie comisă efectiv sau să se stabilească o legătură cu o anumită infracțiune teroristă sau cu infracțiuni legate de activități teroriste. Articolul 11 coroborat cu articolul 15 pune în aplicare recomandarea GAFI menționată anterior care prevede ca finanțarea terorismului să fie incriminată chiar și în absența unei legături cu un anumit act de terorism sau cu anumite acte de terorism.

Fondurile pot proveni dintr-o singură sursă, de exemplu, un împrumut sau un cadou oferit persoanei care se deplasează de către o persoană fizică sau o persoană juridică sau din diverse surse prin intermediul unei străneri de fonduri organizate de una sau mai multe persoane fizice sau persoane juridice.

Articolele 12-14: Furt agravat, șantaj și fraudă în vederea comiterii de infracțiuni teroriste – Un set final de infracțiuni legate de terorism [a se vedea articolele 12-14 care se referă la furt agravat, șantaj și fraudă săvârșite în vederea comiterii uneia dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 sau la articolul 4 litera (b)]. Aceste infracțiuni deja făceau parte din articolul 3 din Decizia-cadru 2002/475/JAI. Statele membre ar trebui să ia măsurile necesare pentru a se asigura că actele pregătitoare pentru săvârșirea acestor infracțiuni în vederea comiterii anumitor infracțiuni teroriste ar fi incriminate ca o activitate legată de terorism, indiferent dacă infracțiunea teroristă ca atare a fost comisă, de exemplu, furtul de explozivi pentru a se comite în cele din urmă un act de terorism, dar în cazul căruia atacul terorist planificat nu este realizat.

Titlul IV: Dispoziții generale privind infracțiuni teroriste, infracțiuni legate de un grup terorist și infracțiuni legate de activități teroriste

Articolul 15: Legătura cu infracțiunile teroriste – Această dispoziție de aplicare orizontală clarifică faptul că pentru orice infracțiune legată de un grup terorist sau de activități teroriste (inclusiv infracțiunile definite la articolul 16) nu este nevoie ca o infracțiune teroristă să fie comisă efectiv, astfel cum este deja stipulat la articolul 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/475/JAI, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2008/919/JAI. De exemplu, incriminarea participării la activitățile unui grup terorist nu impune ca actele de terorism să fi fost deja comise sau să fie comise. În plus, nu este necesar să se stabilească o legătură cu o anumită infracțiune teroristă sau, în măsura în care sunt vizate infracțiunile prevăzute la articolele 9-11, cu anumite infracțiuni legate de activități teroriste. De exemplu, în ceea ce privește incriminarea recrutării în scopuri teroriste, nu este necesar ca persoanei în cauză să i se solicite să comită o anumită infracțiune teroristă sau ca persoana care oferă instruire în scopuri teroriste să ordone unei persoane comiterea unei anumite infracțiuni teroriste. În același sens, în ceea ce privește incriminarea finanțării terorismului, este suficient să existe cunoștințe privind utilizarea fondurilor pentru sprijinirea activităților teroriste în general, fără a fi nevoie să fie legate, de exemplu, de o anumită deplasare în străinătate deja preconizată.

Articolul 16: Complicitate, instigare și tentativă – Aceasta este o dispoziție care se aplică infracțiunilor menționate mai sus și prevede obligația statelor membre de a incrimina, de asemenea, anumite forme de complicitate, instigare și tentativă în ceea ce privește multe dintre infracțiunile menționate.

Complicitatea la o infracțiune teroristă poate cuprinde o gamă largă de activități care variază de la furnizarea de resurse financiare pentru executarea unui atac terorist la furnizarea de materiale sau servicii de sprijin, cum ar fi (mijloace de) transport, arme, explozivi sau adăpost.

În plus față de cerințele prevăzute în prezent în articolul 4 din Decizia-cadru 2002/475/JAI, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2008/919/JAI, este, de asemenea, propusă incriminarea complicității la primirea de instruire. Deși nu este prevăzută în Protocolul adițional, incriminarea unor astfel de activități este coerentă cu incriminarea

complicității la alte activități pregătitoare. Într-adevăr, acțiunea de a ajuta o persoană să primească instrucțiuni (de exemplu, prin traducerea conținutului cu caracter terorist într-o limbă străină cunoscând pe deplin conținutul, precum și utilizarea intenționată a unor astfel de instrucțiuni) nu este mai puțin reprobabilă decât acțiunea de a oferi sprijin similar (de traducere) unei persoane care oferă instruire.

Se propune să se extindă incriminarea instigării la toate infracțiunile. Într-adevăr, persoana care instigă este deseori forța motrice a acțiunilor întreprinse direct de către infractori. În plus față de ceea ce era deja incriminat în temeiul Deciziei-cadru 2002/475/JAI, prezenta propunere incriminează incitarea la comiterea de infracțiuni legate de activități teroriste, astfel cum figurează la titlul III. De exemplu, persoana care instigă altă persoană să recruteze în mod activ alte persoane sau să se deplaseze în străinătate în scopuri teroriste, prin urmare, ar fi vizată de articolul 16.

În comparație cu Decizia-cadru 2002/475/JAI, obligațiile suplimentare create pentru statele membre prevăd incriminarea tentativei de deplasare în străinătate în scopuri teroriste, în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din Protocolul adițional. În plus, o obligație suplimentară constă în incriminarea tentativei de finanțare a terorismului, precum și a complicității la finanțarea terorismului, în conformitate cu Recomandarea nr. 5 a GAFI și definiția finanțării terorismului din Directiva 2015/48/UE. De asemenea, se propune incriminarea tentativei de oferire de instruire, precum și de recrutare în scopuri teroriste. Aceasta ține seama de cerințele de la articolul 9 alineatul (2) din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, precum și de situația din majoritatea statelor membre, care, astfel cum a arătat raportul de punere în aplicare pentru 2014, au incriminat deja tentativa în ceea ce privește aceste infracțiuni.

Articolul 17: Sancțiuni aplicabile persoanelor fizice – Această dispoziție, cuprinsă deja în articolul 5 din Decizia-cadru 2002/475/JAI, se aplică tuturor infracțiunilor și impune statelor membre să aplice sancțiuni penale efective, proporționale și disuasive, susceptibile să conducă la extradare. Al doilea alineat subliniază că infracțiunea teroristă ar trebui să fie pasibilă de o sancțiune mai severă decât infracțiunile similare prevăzute în legislația națională care sunt săvârșite fără intenția de a comite acte de terorism. Pentru unele infracțiuni, este prevăzută ca normă minimă impunerea sancțiunii maxime.

Se propune să se mențină neschimbată această dispoziție. În special, articolul 11 din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, care se aplică în consecință, în conformitate cu articolul 9 din Protocolul adițional, nu necesită nicio modificare.

Articolul 18: Circumstanțe atenuante – Această dispoziție era deja prevăzută la articolul 6 din Decizia-cadru 2002/475/JAI (care se referă la „circumstanțe speciale”), în urma Rezoluției Consiliului din 20 decembrie 1996 privind persoanele care colaborează cu justiția, în cadrul luptei împotriva criminalității organizate internaționale. Aceasta le permite statelor membre să ia în considerare anumite circumstanțe atenuante care pot să reducă sancțiunea impusă teroriștilor. Se propune să se mențină neschimbat conținutul acestei dispoziții.

Articolul 19: Răspunderea persoanelor juridice – Aceasta este o dispoziție care se aplică tuturor infracțiunilor menționate mai sus și care prevede obligația statelor membre de a asigura răspunderea persoanelor juridice, fără ca o astfel de răspundere să poată constitui o alternativă la răspunderea persoanelor fizice. Această dispoziție este în conformitate cu

articolul 10 din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, care se aplică în consecință, în conformitate cu articolul 9 din Protocolul adițional.

Această dispoziție este preluată din articolul 7 din Decizia-cadru 2002/475/JAI, în urma unei formule standard care poate fi regăsită în alte instrumente juridice ale UE, care prevede obligația statelor membre de a garanta că persoanele juridice pot fi ținute să răspundă pentru infracțiunile prevăzute la articolele 1-4, săvârșite în interesul lor de către orice persoană care îndeplinește o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice. Nu este necesar ca o astfel de răspundere să fie exclusiv de natură penală.

Articolul 20: Tipuri de sancțiuni minime aplicabile persoanelor juridice – Această dispoziție, inclusă deja în articolul 8 din Decizia-cadru 2002/475/JAI, se aplică sancțiunilor prevăzute pentru persoanele juridice. Se propune să se mențină neschimbată această dispoziție. În special, articolul 10 din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, care se aplică în consecință, în conformitate cu articolul 9 din Protocolul adițional, nu necesită nicio modificare.

Articolul 21: Competență și urmărire – Această dispoziție, inclusă deja în articolul 9 din Decizia-cadru 2002/475/JAI și aplicabilă tuturor infracțiunilor menționate mai sus, prevede existența unor temeiuri pentru competența autorităților judiciare care să le permită să inițieze anchete, să urmărească penal și să trimită în judecată în materie de infracțiuni definite în prezenta directivă.

Punctul de plecare este principiul teritorialității de la articolul 9 alineatul (1) litera (a), în conformitate cu care fiecare stat membru trebuie să își stabilească competența în privința infracțiunilor teroriste săvârșite în totalitate sau parțial pe teritoriul său. Articolul 9 alineatul (1) litera (b) și articolul 9 alineatul (4) pot fi considerate o extindere a acestui principiu. În plus, statele membre trebuie să aibă competență extrateritorială în cazul infracțiunilor menționate la articolele 1-4, în cazul în care autorul infracțiunii este unul dintre resortisanții sau rezidenții acestora sau în cazul în care infracțiunea este săvârșită în beneficiul unei persoane juridice având sediul pe teritoriul acestora sau împotriva instituțiilor sau populației acestora, a unei instituții a Uniunii Europene sau a unui organism înființat în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene sau cu Tratatul privind Uniunea Europeană, având sediul în statul membru respectiv. Articolul 9 alineatul (3) stabilește competența necesară pentru aplicarea principiului *aut dedere aut iudicare*, care prevede obligația statelor membre de a avea capacitatea să urmărească penal infracțiunile teroriste în cazurile în care acestea refuză să extrădeze persoanele suspectate sau condamnate. În cele din urmă, introducerea unor norme de competență judiciară extinsă, de asemenea, impun introducerea unor criterii de soluționare a conflictelor pozitive de competență care ar putea să apără între statele membre. Articolul 9 alineatul (2) stabilește o listă de factori care trebuie luați consecutiv în considerare în acest scop.

În comparație cu normele prevăzute în Decizia-cadru 2002/475/JAI, se propune stabilirea competenței pentru infracțiunea de oferire de instruire în scopuri teroriste, astfel cum este definită la articolul 7 din propunerea de directivă. Această dispoziție specială este necesară pentru a se asigura că această infracțiune poate fi urmărită penal în mod eficace în ceea ce privește resortisanții care provin (de regulă) din țări din afara UE și care oferă instruire în scopuri teroriste. În lipsa acestei dispoziții speciale, ar putea fi urmărită penal pentru infracțiunea nou-introdusă de primire de instruire în scopuri teroriste persoana care primește instruire (de regulă resortisant/rezident al UE) [în temeiul articolului 21 alineatul (1)

literale (a) sau (c) din propunerea de directivă], dar nu și persoana care oferă instruire (de regulă resortisant/rezident al unei țări din afara UE). Acest fapt ar crea o lacună nejustificată. Prin urmare, pare să fie necesar să se stabilească o competență în ceea ce privește infracțiunile comise de către persoanele care oferă instruire în scopuri teroriste, indiferent de cetățenia lor, ținând seama de efectele posibile ale unui astfel de comportament pe teritoriul Uniunii și de legătura materială strânsă dintre infracțiunile de oferire și de primire de instruire în scopuri teroriste.

Titlul V: Dispoziții privind sprijinul și drepturile de protecție ale victimelor terorismului

După cum s-a clarificat în considerentul 16 din propunerea de directivă, măsurile prevăzute la prezentul titlu se aplică „victimelor terorismului”, în conformitate cu definiția din Directiva privind drepturile victimelor. Valoarea adăugată pe care o generează includerea acestei definiții în prezenta directivă constă în reamintirea și clarificarea statutului membrilor familiilor victimelor care au decedat ca rezultat al unei infracțiuni teroriste. Având în vedere că infracțiunile teroriste au adesea drept rezultat victime, este esențial să se clarifice că membrii familiilor victimelor ale căror decese au fost cauzate direct de astfel de infracțiuni și care au suferit prejudicii în urma decesului persoanei respective sunt asimilați cu victimele directe și pot beneficia de aceleași drepturi. Propunerea de directivă limitează victimele terorismului la cele care au suferit un prejudiciu direct din cauza infracțiunilor teroriste menționate la articolul 3 din propunerea de directivă. Alte infracțiuni reglementate de prezenta directivă, în special infracțiunile legate de un grup terorist sau infracțiunile legate de activități teroriste, nu ar trebui să fie vizate de definiția victimelor terorismului, deoarece acestea au mai degrabă o natură pregătitoare și nu au ca rezultat victime directe.

Articolul 22: Protecția și asistența victimelor terorismului –

Primul alineat era deja prevăzut la articolul 10 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/475/JAI. Acesta prevede ca statele membre să se asigure că cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor prevăzute de prezenta directivă nu sunt condiționate de depunerea unei plângeri sau de formularea de acuzații de către victimă, cel puțin dacă infracțiunile au fost comise pe teritoriul statului membru în cauză.

În abordarea Uniunii Europene împotriva terorismului, s-a acordat o importanță deosebită protecției și asistenței victimelor. Având în vedere nevoile specifice ale acestora, la alineatul (2) se propune să se clarifice măsurile pe care statele membre ar trebui să le ia pentru a răspunde acestor nevoi, cu scopul de a detalia obligația statelor membre, astfel cum este prevăzută la articolul 10 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/475/JAI, de a lua, dacă este necesar, toate măsurile posibile pentru a se garanta o asistență adecvată.

Directiva privind drepturile victimelor se aplică tuturor victimelor criminalității, fără a crea nicio altă categorie de victime. Cu toate acestea, Directiva privind drepturile victimelor recunoaște că anumite victime au nevoi specifice de protecție care trebuie evaluate individual și că ar trebui să se acorde o atenție deosebită victimelor care au suferit un prejudiciu considerabil ca urmare, printre altele, a gravității infracțiunii. În această privință, victimele terorismului ar trebui să fie luate în considerare în mod corespunzător.

Directiva privind drepturile victimelor nu precizează în detaliu modalitatea de a răspunde nevoilor specifice ale victimelor terorismului. Victimele terorismului au nevoie în special de sprijin și asistență corespunzătoare. Prin urmare, este esențial să fie acordată victimelor terorismului o asistență bine organizată și profesională de urgență, imediat după un atac și atât timp cât va fi necesar după aceea. O astfel de asistență imediată este descrisă adesea ca fiind „salvatoare de vieți” de către victimele terorismului care supraviețuiesc. În plus, întrucât victimele terorismului sunt susceptibile să fie afectate de sindromul de stres posttraumatic (SSPT) și de alte daune conexe traumei, este crucial să li se ofere asistență psihosocială atât timp cât este necesar în fiecare caz în parte. Dispoziția propusă prevede astfel de servicii de sprijin calificat.

Accesul la informații este un alt element important în situațiile ulterioare unui atac terorist cu o mare acoperire în mass-media, respectându-se totodată confidențialitatea anchetelor penale. Victimele sunt adesea confuze din cauza informațiilor contradictorii și incomplete. Prin urmare, dispoziția propusă prevede, de asemenea, asigurarea accesului la informații al victimelor cu privire la drepturile lor și la posibilitățile de asistență și sprijin disponibile, precum și la informații referitoare la victime.

Dispozițiile propuse nu au ca scop să modifice dispozițiile UE deja existente privind drepturile victimelor, ci să le califice astfel încât să răspundă cel mai bine nevoilor specifice ale victimelor terorismului.

Articolul 23: Drepturile victimelor terorismului rezidente într-un alt stat membru – Atacurile teroriste au scopul de a vătăma grupuri mari de persoane, iar de multe ori victimele provin dintr-o țară diferită sau își au reședința într-o țară diferită decât cea în care a avut loc atacul terorist. Din acest motiv, statele membre se asigură că autoritățile lor competente sunt în măsură să adopte măsuri adecvate pentru a atenua dificultățile cu care se confruntă aceste victime, în special în ceea ce privește accesul la informații referitoare la drepturile victimelor și la scheme de compensare accesibile. În plus, statele membre se asigură că victimele terorismului au acces la sprijin și asistență de natură emoțională și psihologică pe termen lung în locul în care trăiesc.

Titlul VI: Dispoziții finale

Articolul 24: Înlocuirea Deciziei-cadru 2002/475/JAI privind combaterea terorismului – Aceasta este o dispoziție care înlocuiește Decizia-cadru 2002/475/JAI, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2008/919/JAI.

Articolul 25: Transpunere – Având în vedere urgența cu care trebuie instituite infracțiunile suplimentare propuse, este necesară o perioadă de transpunere scurtă. Termenul de transpunere de 12 luni a fost stabilit pe baza ipotezei că negocierile se vor desfășura cu rapiditate.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului privind combaterea terorismului**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 83 alineatul (1) și articolul 82 alineatul (2) litera (c),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Uniunea Europeană este fondată pe valorile universale ale demnității umane, libertății, egalității și solidarității, ale respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Aceasta se bazează pe principiul democrației și pe principiul statului de drept, principii care sunt comune statelor membre.
- (2) Actele de terorism constituie una dintre cele mai grave încălcări ale valorilor universale ale demnității umane, libertății, egalității și solidarității, ale respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului pe care se întemeiază Uniunea Europeană. Acestea reprezintă, de asemenea, una dintre cele mai grave atingeri aduse democrației și statului de drept, principii care sunt comune statelor membre și care constituie baza Uniunii Europene.
- (3) Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului²¹ este piatra de temelie a răspunsului în materie de justiție penală pentru combaterea terorismului. Un cadru juridic comun tuturor statelor membre și, în special, o definiție armonizată a infracțiunilor teroriste servesc drept criteriu pentru schimbul de informații și cooperarea între autoritățile naționale competente, în conformitate cu Decizia-cadru 2006/960/JAI a Consiliului²², Decizia 2008/615/JAI a Consiliului²³ și Decizia 2005/671/JAI a Consiliului²⁴, Regulamentul (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului²⁵,

²¹ Decizia-cadru a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului (JO L 164, 22.6.2002, p. 3).

²² Decizia-cadru 2006/960/JAI a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind simplificarea schimbului de informații și date operative între autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre ale Uniunii Europene (JO L 386, 29.12.2006, p. 89).

²³ Decizia 2008/615/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere (JO L 210, 6.8.2008, p. 1).

²⁴ Decizia 2005/671/JAI a Consiliului privind schimbul de informații și cooperarea referitoare la infracțiunile teroriste (JO L 253, 29.9.2005, p. 22).

²⁵ Regulamentul (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea amprentelor digitale în scopul aplicării eficiente a

Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului²⁶ și Decizia-cadru 2002/465/JAI a Consiliului²⁷.

- (4) Amenințarea teroristă s-a amplificat și a evoluat rapid în ultimii ani. Persoanele denumite „luptători teroriști străini” se deplasează în străinătate în scopuri teroriste. Luptătorii teroriști străini care se întorc reprezintă o amenințare sporită la adresa securității în toate statele membre ale UE. Luptătorii teroriști străini au fost corelați cu mai multe atacuri și comploturi recente, inclusiv cu atacurile de la Paris din 13 noiembrie 2015. În plus, Uniunea Europeană și statele sale membre se confruntă cu amenințări tot mai mari din partea persoanelor inspirate sau instruite de grupuri teroriste din străinătate, dar care rămân în Europa.
- (5) Luând în considerare evoluția amenințărilor teroriste și obligațiile juridice ale Uniunii și ale statelor membre în temeiul dreptului internațional, definiția infracțiunilor teroriste, inclusiv a infracțiunilor legate de un grup terorist și a infracțiunilor legate de activități teroriste, ar trebui armonizată în continuare în toate statele membre, astfel încât să poată acoperi într-un mod mai cuprinzător comportamentul referitor în special la luptătorii teroriști străini și la finanțarea terorismului. Aceste forme de comportament ar trebui să fie pasibile de pedeapsă și în cazul în care sunt comise prin intermediul internetului, inclusiv al platformelor sociale.
- (6) Infracțiunile legate de activități teroriste sunt foarte grave, deoarece acestea au potențialul de a conduce la comiterea de infracțiuni teroriste și de a permite teroriștilor și grupurilor teroriste să mențină și să dezvolte în continuare activitățile lor infracționale. În consecință, incriminarea unui astfel de comportament este justificată.
- (7) Infracțiunile referitoare la incitarea publică de a comite o infracțiune teroristă includ, printre altele, glorificarea și justificarea terorismului sau difuzarea de mesaje sau imagini, inclusiv cele referitoare la victimele terorismului, ca o modalitate pentru a dobândi publicitate pentru cauza teroriștilor sau pentru a intimida în mod grav populația, cu condiția ca un astfel de comportament să genereze pericolul comiterii de acte de terorism.
- (8) Având în vedere gravitatea amenințării și, în special, necesitatea de a opri fluxul luptătorilor teroriști străini, este necesar să se incrimineze deplasările în străinătate în scopuri teroriste, și anume nu numai comiterea de infracțiuni teroriste și oferirea sau primirea de instruire, ci și participarea la activitățile unui grup terorist. De asemenea, ar trebui să fie incriminat orice act de facilitare a acestor deplasări.
- (9) Incriminarea primirii de instruire în scopuri teroriste completează infracțiunea existentă de oferire de instruire și abordează în mod specific amenințările pe care le prezintă persoanele care se pregătesc în mod activ să comită infracțiuni teroriste, inclusiv persoanele care în cele din urmă acționează pe cont propriu.

Regulamentului (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid și privind cererile autorităților de aplicare a legii din statele membre și a Europol de comparare a datelor Eurodac în scopul asigurării respectării aplicării legii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 de instituire a Agenției europene pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție (JO L 180, 29.6.2013, p. 1).

²⁶ Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO L 190, 18.7.2002, p. 1).

²⁷ Decizia-cadru 2002/465/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind echipele comune de anchetă (JO L 162, 20.6.2002, p. 1).

- (10) Finanțarea terorismului ar trebui să fie pasibilă de pedeapsă în statele membre și să acopere finanțarea actelor de terorism, finanțarea unui grup terorist, precum și alte infracțiuni legate de activități teroriste, cum ar fi recrutarea și instruirea sau deplasarea în scopuri teroriste, astfel încât să se întrerupă structurile de sprijin care facilitează comiterea de infracțiuni teroriste. De asemenea, ar trebui să fie pasibilă de pedeapsă complicitatea sau tentativa de finanțare a terorismului.
- (11) Mai mult, acordarea de sprijin material în scopuri teroriste prin intermediul unor persoane care sunt implicate sau care acționează ca intermediari în furnizarea sau circulația serviciilor, activelor și bunurilor, inclusiv tranzacții comerciale care implică intrarea sau ieșirea din Uniune, ar trebui să fie pasibilă de pedeapsă în statele membre, precum complicitatea la terorism sau finanțarea terorismului, dacă sunt efectuate știind că aceste operațiuni sau încasările provenite din acestea sunt destinate să fie utilizate, integral sau parțial, în scopuri teroriste sau vor aduce beneficii unor grupuri teroriste.
- (12) Tentativa de deplasare în străinătate în scopuri teroriste ar trebui să fie pasibilă de pedeapsă, precum și tentativa de oferire de instruire și de recrutare în scopuri teroriste.
- (13) În ceea ce privește infracțiunile prevăzute în prezenta directivă, noțiunea de intenție trebuie să se aplice tuturor elementelor constitutive ale acestor infracțiuni. Caracterul intenționat al unei acțiuni sau inacțiuni poate fi dedus din circumstanțe faptice și obiective.
- (14) În plus, ar trebui să se prevadă sancțiuni aplicabile persoanelor fizice și juridice care au comis astfel de infracțiuni sau care sunt răspunzătoare pentru astfel de infracțiuni, reflectând gravitatea respectivelor infracțiuni.
- (15) Ar trebui stabilite norme jurisdicționale pentru a garanta că infracțiunea teroristă poate face obiectul unei urmăririi penale eficace. În special, pare să fie necesar să se stabilească o competență în ceea ce privește infracțiunile comise de către persoanele care oferă instruire în scopuri teroriste, indiferent de cetățenia lor, ținând seama de efectele posibile ale unui astfel de comportament pe teritoriul Uniunii și de legătura materială strânsă dintre infracțiunile de oferire și de primire de instruire în scopuri teroriste.
- (16) Statele membre ar trebui să adopte măsuri specifice de protecție, sprijin și asistență care să răspundă nevoilor specifice ale victimelor terorismului, calificând și aprofundând în continuare drepturile deja prevăzute în Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului²⁸. Victimele terorismului sunt cele definite la articolul 1 din Directiva 2012/29/UE în raport cu infracțiunile teroriste menționate la articolul 3. Măsurile care urmează să fie luate de statele membre ar trebui să asigure că, în eventualitatea unui atac terorist, victimele terorismului vor obține sprijin emoțional și psihologic, inclusiv sprijin și consiliere de specialitate în traumatologie, precum și orice informație și consiliere relevantă de natură juridică, practică sau financiară.
- (17) Statele membre ar trebui să coopereze reciproc pentru a se asigura că este garantat pentru toate victimele terorismului accesul la informații referitoare la drepturile victimelor, la serviciile de sprijin disponibile și la schemele de compensare accesibile. În plus, statele membre ar trebui să se asigure că victimele terorismului au acces la

²⁸

Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului din 15 martie 2001 (JO L 315, 14.11.2012, p. 37).

servicii de sprijin pe termen lung în țara lor de reședință, chiar dacă infracțiunea teroristă a avut loc în alt stat membru al UE.

- (18) Având în vedere că obiectivele prezentei directive nu pot fi realizate satisfăcător de către statele membre în mod unilateral și, prin urmare, având în vedere nevoia de norme armonizate la nivel european, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum se prevede la respectivul articol 5, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea respectivelor obiective.
- (19) Prezenta directivă respectă principiile recunoscute la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană, respectă drepturile și libertățile fundamentale și respectă principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, inclusiv cele stabilite la capitolele II, III, V și VI, care cuprind, printre altele, dreptul la libertate și securitate, libertatea de exprimare și de informare, libertatea de asociere și libertatea de gândire, de conștiință și de religie, interdicția generală de discriminare, în special pe motive de rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, dreptul la respectarea vieții private și de familie și dreptul la protecția datelor cu caracter personal, principiul legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, care acoperă, de asemenea, cerința de precizie, claritate și previzibilitate în ceea ce privește dreptul penal, prezumția de nevinovăție, precum și libertatea de circulație, astfel cum se prevede la articolul 21 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în Directiva 2004/38/CE. Prezenta directivă trebuie să fie pusă în aplicare în conformitate cu aceste drepturi și principii.
- (20) Punerea în aplicare a incriminării în temeiul prezentei directive ar trebui să fie proporțională cu natura și circumstanțele infracțiunii, în ceea ce privește obiectivele legitime urmărite și necesitatea lor într-o societate democratică, și ar trebui să excludă orice formă de arbitrar sau de tratament discriminatoriu.
- (21) Directiva ar trebui să înlocuiască Decizia-cadru 2002/475/JAI²⁹ pentru statele membre care își asumă obligații în temeiul prezentei directive.
- (22) În conformitate cu articolul 3 din Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Regatul Unit și Irlanda și-au notificat dorința de a lua parte la adoptarea și la aplicarea prezentei directive.

ȘI/SAU

- (23) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și fără a aduce atingere articolului 4 din respectivul protocol, Regatul Unit și Irlanda nu participă la adoptarea și la aplicarea prezentei directive și nu au obligații în temeiul acesteia și nu fac obiectul aplicării sale.

²⁹

Astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2008/919/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 de modificare a Deciziei-cadru 2002/475/JAI (JO L 330, 9.12.2008, p. 21).

- (24) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul (nr. 22) privind poziția Danemarcei anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive și nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale. Decizia-cadru 2002/475/JAI continuă să fie obligatorie pentru Danemarca și să se aplice acesteia.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

TITLUL I: OBIECT ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiect

Prezenta directivă stabilește norme minime privind definiția infracțiunilor și sancțiunile în domeniul infracțiunilor teroriste, al infracțiunilor legate de un grup terorist și al infracțiunilor legate de activități teroriste, precum și măsuri specifice de protecție și asistență a victimelor terorismului.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (a) „fonduri” înseamnă active de orice fel, corporale sau necorporale, mobile sau imobile, indiferent de modul de dobândire, precum și acte sau instrumente juridice sub orice formă, inclusiv electronice sau digitale, care atestă dreptul de proprietate sau interese în ceea ce privește astfel de active, inclusiv, dar fără a se limita la credite bancare, cecuri de călătorie, cecuri bancare, ordine de plată, acțiuni, valori mobiliare, obligațiuni, trate, acreditive;
- (b) „persoană juridică” înseamnă orice entitate care are personalitate juridică în temeiul legislației aplicabile, cu excepția statelor și a organismelor publice care acționează în exercițiul autorității statului, precum și a organizațiilor internaționale publice;
- (c) „grup terorist” înseamnă un grup organizat format din mai mult de două persoane, stabilit în timp și care acționează concertat în vederea săvârșirii de infracțiuni teroriste;
- (d) „asociere structurată” înseamnă o asociație care nu s-a constituit la întâmplare pentru a săvârși imediat o infracțiune și care nu are în mod necesar roluri formal definite pentru membrii săi, continuitate în compoziție sau o structură elaborată.

TITLUL II:

INFRACTIUNILE TERORISTE ȘI INFRACTIUNILE LEGATE DE UN GRUP TERORIST

Articolul 3

Infracțiuni teroriste

1. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că actele săvârșite cu intenție menționate la alineatul (2), astfel cum sunt definite ca infracțiuni în dreptul intern, care, prin natura sau contextul lor, pot aduce atingere gravă unei țări sau unei

organizații internaționale, sunt definite drept infracțiuni teroriste atunci când sunt comise cu unul sau mai multe dintre scopurile de mai jos:

- (a) de a intimida grav o populație;
- (b) de a constrânge nelegitim puterile publice sau o organizație internațională să îndeplinească sau să se abțină de la a îndeplini un act oarecare;
- (c) de a destabiliza grav sau de a distruge structurile politice fundamentale, constituționale, economice sau sociale ale unei țări sau organizații internaționale.

2. Actele săvârșite cu intenție menționate la alineatul (1) sunt:

- (a) atingerile aduse vieții unei persoane care pot cauza moartea;
- (b) atingerile grave aduse integrității fizice a unei persoane;
- (c) răpirea sau luarea de ostatici;
- (d) faptul de a cauza distrugeri masive unei instalații guvernamentale sau publice, unui sistem de transport, unei infrastructuri, inclusiv unui sistem informatic, unei platforme fixe situate pe platoul continental, unui loc public sau unei proprietăți private, susceptibile să pună în pericol vieți umane sau să producă pierderi economice considerabile;
- (e) capturarea de aeronave și de nave sau de alte mijloace de transport colective de pasageri sau de mărfuri;
- (f) fabricarea, posesia, achiziționarea, transportul, furnizarea sau utilizarea de arme de foc, de explozibili, de arme nucleare, biologice sau chimice, precum și, în ceea ce privește armele biologice și chimice, cercetarea și dezvoltarea;
- (g) eliberarea de substanțe periculoase sau provocarea de incendii, inundații sau explozii, care ar avea drept efect punerea în pericol a vieților umane;
- (h) perturbarea sau întreruperea aprovizionării cu apă, electricitate sau orice altă resursă naturală fundamentală, care ar avea drept efect punerea în pericol a vieților umane;
- (i) amenințarea de a înlăptui oricare dintre actele enumerate la literele (a)-(h).

Articolul 4

Infracțiuni legate de un grup terorist

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele acte, atunci când sunt săvârșite cu intenție, se pedepsesc ca infracțiuni penale:

- (a) conducerea unui grup terorist;
- (b) participarea la activitățile unui grup terorist, inclusiv prin furnizarea de informații sau de mijloace materiale sau prin orice formă de finanțare a activităților sale, având cunoștință că această participare va contribui la activitățile criminale ale grupului terorist.

TITLUL III: INFRAȚIUNI LEGATE DE ACTIVITĂȚI TERORISTE

Articolul 5

Instigare publică la comiterea de infracțiuni teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comisă intenționat, distribuirea sau punerea la dispoziția publicului în alt mod a unui mesaj, cu intenția de a incita la comiterea uneia dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(h), atunci când un astfel de comportament, indiferent dacă promovează sau nu în mod direct infracțiunile teroriste, creează riscul ca una sau mai multe astfel de infracțiuni să fie comise.

Articolul 6

Recrutarea în scopuri teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comis intenționat, faptul de a solicita unei alte persoane să săvârșească una dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(h) sau la articolul 4.

Articolul 7

Oferirea de instruire în scopuri teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comisă intenționat, oferirea de instrucțiuni cu privire la fabricarea sau folosirea de explozibili, arme de foc sau alte arme sau substanțe toxice sau periculoase sau la alte metode sau tehnici specifice, cu scopul de a comite una dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(h) sau de a contribui la una dintre aceste infracțiuni, știind că respectivele competențele furnizate sunt menite să fie utilizate în acest scop.

Articolul 8

Primirea de instruire în scopuri teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comisă intenționat, primirea de instrucțiuni de la o altă persoană cu privire la fabricarea sau folosirea de explozibili, arme de foc sau alte arme sau substanțe toxice sau periculoase sau la alte metode sau tehnici specifice, cu scopul de a comite una dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(h) sau de a contribui la una dintre aceste infracțiuni.

Articolul 9

Deplasarea în străinătate în scopuri teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsesc ca infracțiune, atunci când sunt comise intenționat, deplasarea în altă țară cu scopul de a comite o infracțiune teroristă menționată la articolul 3 sau de a contribui la o astfel de infracțiune, participarea la activitățile unui grup terorist menționate la articolul 4 sau oferirea sau primirea de instruire în scopuri teroriste menționată la articolele 7 și 8.

Articolul 10

Organizarea sau facilitarea altfel a deplasărilor în străinătate în scopuri teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comis intenționat, orice act de organizare sau de facilitare prin care se oferă asistență oricărei persoane pentru a se deplasa în străinătate în scopuri teroriste, astfel cum se menționează la articolul 9, știind că asistența astfel oferită este în acest scop.

Articolul 11

Finanțarea terorismului

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comisă intenționat, furnizarea sau colectarea de fonduri, prin orice mijloc, în mod direct sau indirect, cu intenția ca acestea să fie utilizate sau știind că acestea vor fi utilizate, integral sau parțial, pentru a comite orice infracțiune menționată la articolele 3-10 și articolele 12-14 sau la articolul 16.

Articolul 12

Furtul agravat săvârșit în vederea comiterii unei infracțiuni teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comis intenționat, furtul agravat săvârșit în vederea comiterii uneia dintre infracțiunile enumerate la articolul 3.

Articolul 13

Șantajul săvârșit în vederea comiterii unei infracțiuni teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comis intenționat, șantajul săvârșit în vederea comiterii uneia dintre infracțiunile enumerate la articolul 3.

Articolul 14

Producerea de documente administrative false în vederea comiterii unei infracțiuni teroriste

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se pedepsește ca infracțiune, atunci când este comisă intenționat, producerea de documente administrative false în vederea comiterii uneia dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(h) și articolul 4 litera (b).

TITLUL IV: DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND INFRACTIUNILE TERORISTE, INFRACTIUNI LEGATE DE UN GRUP TERORIST ȘI INFRACTIUNILE LEGATE DE ACTIVITĂȚI TERORISTE

Articolul 15

Legătura cu infracțiunile teroriste

Pentru ca o infracțiune menționată la articolul 4 și titlul III să fie pasibilă de pedeapsă, nu este nevoie ca o infracțiune teroristă să fie comisă efectiv și nici să se stabilească o legătură cu o anumită infracțiune teroristă sau, în măsura în care sunt vizate infracțiunile prevăzute la articolele 9-11, cu anumite infracțiuni legate de activități teroriste.

Articolul 16
Complicitate, instigare și tentativă

1. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura pedepsirea complicității la săvârșirea unei infracțiuni prevăzute la articolele 3-8 și articolele 11-14.
2. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura pedepsirea instigării la săvârșirea unei infracțiuni prevăzute la articolele 3-14.
3. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura pedepsirea tentativei de săvârșire a unei infracțiuni prevăzute la articolele 3, 6, 7, 9 și articolele 11-14, cu excepția posesiei prevăzute la articolul 3 alineatul (2) litera (f) și a infracțiunii prevăzute la articolul 3 alineatul (2) litera (i).

Articolul 17
Sanțiuni aplicabile persoanelor fizice

1. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolele 3-14 și articolul 16 sunt pasibile de sancțiuni penale efective, proporționale și disuasive, susceptibile să conducă la extrădare.
2. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile teroriste prevăzute la articolul 3 și infracțiunile prevăzute la articolul 16, în măsura în care se referă la infracțiuni teroriste, sunt pasibile de pedepse privative de libertate mai severe decât cele prevăzute de legislația internă pentru astfel de infracțiuni în absența intenției speciale cerute în temeiul articolului 3, în afară de cazurile în care pedepsele prevăzute sunt deja pedepsele maxime posibile prevăzute de legislația internă.
3. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolul 4 sunt pasibile de pedepse privative de libertate, pedeapsa maximă fiind de cel puțin 15 ani pentru infracțiunea prevăzută la articolul 4 litera (a) și de cel puțin opt ani pentru infracțiunile prevăzute la articolul 4 litera (b). În cazul în care infracțiunea teroristă prevăzută la articolul 3 alineatul (2) litera (i) este săvârșită de o persoană care conduce un grup terorist, astfel cum se prevede la articolul 4 litera (a), pedeapsa maximă nu poate fi mai mică de opt ani.

Articolul 18
Circumstanțe atenuante

Fiecare stat membru poate lua măsurile necesare pentru ca pedepsele prevăzute la articolul 17 să poată fi reduse, în cazul în care autorul infracțiunii:

- (a) renunță la activitățile teroriste și
- (b) furnizează autorităților administrative sau judiciare informații, pe care acestea nu le-ar fi putut obține altfel, ajutându-le să:
 - (1) prevină sau să limiteze efectele infracțiunii;
 - (2) identifice sau să îi aducă în fața justiției pe ceilalți autori ai infracțiunii;
 - (3) găsească dovezi sau
 - (4) să împiedice săvârșirea altor infracțiuni prevăzute la articolele 3-14 și articolul 16.

Articolul 19
Răspunderea persoanelor juridice

1. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că persoanele juridice pot fi ținute să răspundă pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute la articolele 3-14 și articolul 16, săvârșite în interesul lor de către orice persoană, acționând individual sau ca membru al unui organism al persoanei juridice în cauză, care îndeplinește o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice, în temeiul:
 - (c) unei competențe de reprezentare a persoanei juridice;
 - (d) unei autorizații de a lua decizii în numele persoanei juridice;
 - (e) unei autorizații de a exercita controlul în cadrul persoanei juridice.
2. Fiecare stat membru ia, de asemenea, măsurile necesare pentru a garanta că persoanele juridice pot fi ținute să răspundă în cazul în care controlul sau supravegherea necorespunzătoare din partea unei persoane prevăzute la alineatul (1) a permis săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la articolele 3-14 și articolul 16, în interesul respectivei persoane juridice, de către o persoană aflată sub autoritatea sa.
3. Răspunderea persoanelor juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) nu exclude urmărirea penală a persoanelor fizice autoare, instigatoare sau complice la săvârșirea oricăreia dintre infracțiunile prevăzute la articolele 3-14 și articolul 16.

Articolul 20
Sanțiuni aplicabile persoanelor juridice

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că orice persoană juridică ținută să răspundă în temeiul articolului 19 este pasibilă de sancțiuni efective, proporționale și disuasive, care să includă amenzi penale sau nepenale și eventual alte sancțiuni, precum:

- (a) măsuri de excludere de la posibilitatea de a beneficia de un avantaj public sau de un ajutor public;
- (b) măsuri de interzicere temporară sau permanentă a exercitării unei activități comerciale;
- (c) punerea sub supraveghere judiciară;
- (d) o măsură judiciară de dizolvare;
- (e) închiderea temporară sau permanentă a unității care a servit la săvârșirea infracțiunii.

Articolul 21
Competență și urmărire

1. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3-14 și articolul 16, în următoarele cazuri:
 - (a) infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau parțial, pe teritoriul său;
 - (b) infracțiunea a fost săvârșită la bordul unei nave sub pavilionul său sau a unei aeronave înregistrate în statul respectiv;
 - (c) autorul infracțiunii este resortisantul sau rezidentul său;

- (d) autorul infracțiunii oferă instruire în scopuri teroriste, astfel cum se prevede la articolul 7, resortisanților sau rezidenților;
- (e) infracțiunea a fost săvârșită în interesul unei persoane juridice stabilite pe teritoriul său;
- (f) infracțiunea a fost săvârșită împotriva instituțiilor sau a populației statului membru în cauză sau împotriva unei instituții, unui organism, unui oficiu sau unei agenții a Uniunii Europene, având sediul în statul membru respectiv.

Fiecare stat membru își poate extinde competența, dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul unui stat membru.

2. În cazul în care o infracțiune este de competența mai multor state membre și oricare dintre statele respective poate angaja legal urmărirea penală a aceluiași fapt, statele membre respective cooperează pentru a hotărî care dintre ele va începe urmărirea penală împotriva autorilor infracțiunii, pentru a centraliza, în măsura posibilităților, urmărirea penală într-un singur stat membru. În acest scop, statele membre se pot servi de Eurojust, pentru a facilita cooperarea între autoritățile lor judiciare și coordonarea acțiunilor lor. Se iau în considerare, succesiv, următoarele elemente de legătură:
 - (a) statul membru este cel pe teritoriul căruia au fost săvârșite faptele;
 - (b) statul membru este cel al cărui resortisant sau rezident este autorul infracțiunii;
 - (c) statul membru este statul de origine al victimelor;
 - (d) statul membru este cel pe teritoriul căruia a fost găsit autorul.
3. Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili, de asemenea, competența în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3-14 și articolul 16, în cazul în care refuză predarea sau extrădarea unei persoane suspectate sau condamnate pentru astfel de infracțiuni, către un alt stat membru sau un stat terț.
4. Fiecare stat membru se asigură de stabilirea competenței sale pentru cazurile în care infracțiunile prevăzute la articolele 4 și 16 au fost săvârșite în totalitate sau parțial pe teritoriul său, indiferent de locul în care este stabilit sau își exercită activitățile criminale grupul terorist.
5. Prezentul articol nu exclude exercitarea unei competențe în domeniul penal, stabilită de un stat membru în conformitate cu legislația sa internă.

TITLUL V: DISPOZIȚII PRIVIND SPRIJINUL ȘI DREPTURILE DE PROTECȚIE ALE VICTIMELOR TERORISMULUI

Articolul 22

Protecția și asistența victimelor terorismului

1. Statele membre se asigură că cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor prevăzute de prezenta directivă nu depinde de declarația sau de acuzația provenind de la o victimă a terorismului sau de la o altă persoană care este victimă a infracțiunii, cel puțin dacă faptele au fost săvârșite pe teritoriul statului membru.

2. Statele membre se asigură că sunt implementate servicii specifice pentru asistența și sprijinirea victimelor terorismului. Aceste servicii au capacitatea și structura organizatorică necesare pentru a oferi asistență și sprijin acestor victime imediat după un atac și atât timp cât este necesar după, în conformitate cu nevoile specifice ale fiecărei victime. Serviciile sunt confidențiale, gratuite și ușor accesibile tuturor victimelor terorismului. Acestea includ în special:
 - (a) sprijin emoțional și psihologic, precum sprijin și consiliere de specialitate în traumatologie;
 - (b) furnizarea de consiliere și informații relevante privind orice chestiune juridică, practică sau financiară.
3. Prezenta directivă se aplică în completarea Directivei 2012/29/UE, fără a aduce atingere măsurilor prevăzute în respectiva directivă.

Articolul 23

Drepturile victimelor terorismului rezidente într-un alt stat membru

1. Statele membre se asigură că autoritățile lor competente cooperează între ele pentru a asigura accesul la informații al victimelor terorismului care sunt rezidenți ai unui alt stat membru decât cel în care a fost comisă infracțiunea teroristă. Accesul la informații include în special informații cu privire la drepturile victimelor, serviciile de sprijin disponibile și schemele de compensare accesibile.
2. Statele membre se asigură că toate victimele terorismului au acces la serviciile de asistență și de sprijin prevăzute la articolul 22 pe teritoriul statului membru în care își au reședința, chiar dacă infracțiunea teroristă a fost comisă într-un alt stat membru.

TITLUL VI: DISPOZIȚII FINALE

Articolul 24

Înlocuirea Deciziei-cadru 2002/475/JAI privind combaterea terorismului

Decizia-cadru 2002/475/JAI este înlocuită în ceea ce privește statele membre care au obligații în temeiul prezentei directive, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre respective cu privire la termenul de transpunere a deciziei-cadru în legislația internă.

În ceea ce privește statele membre care au obligații în temeiul prezentei directive, trimerile la Decizia-cadru 2002/475/JAI se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.

Articolul 25

Transpunere

1. În termen de [12 luni de la adoptare], statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică fără întârziere Comisiei textele acestor acte.

Atunci când statele membre adoptă actele respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.
2. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor acte de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 26

Raportare

1. În termen de [24 de luni de la termenul de punere în aplicare a prezentei directive], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive.
2. În termen de [48 de luni de la termenul de punere în aplicare a prezentei directive], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a impactului și a valorii adăugate a prezentei directive privind combaterea terorismului. Comisia ia în considerare informațiile furnizate de statele membre în temeiul Deciziei 2005/671/JAI.

Articolul 27

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 28

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele